

รายงานผลการประเมิน เพื่อยกระดับค่าคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

เสนอต่อ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

จัดทำโดย

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่ง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คำนำ

ปัญหาการทุจริตในช่วงระยะสิบปีที่ผ่านมาเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงและกระจายตัวอยู่อย่างกว้างขวางทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ดังนั้นภาครัฐจึงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)¹ ในยุทธศาสตร์ด้านที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 คือการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งยกระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ให้ได้ไม่น้อยกว่า 73 คะแนน และจะต้องมีอันดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตอยู่ในอันดับไม่เกิน 20 ของโลก ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563 รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ 3 ตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ และให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคณะรัฐมนตรีได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565 รับทราบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561).

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580.

https://www.nesdc.go.th/download/document/SACINS_SumPlanct2018.pdf

(สำนักงาน ป.ป.ท.) เสนอและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้มีการจัดทำโครงการขับเคลื่อนค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยจัดจ้างสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศึกษาวิเคราะห์ผลประเมินคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. 2566 สถานการณ์การทุจริตในประเทศไทย และการเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ พร้อมสรุปผลการขับเคลื่อนตามแผนขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต และจัดทำข้อเสนอ/แนวทาง/มาตรการเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการยกระดับค่า CPI ของประเทศไทยสู่การปฏิบัติในระยะต่อไป

ในการนี้ คณะที่ปรึกษาขอขอบคุณ สำนักงาน ป.ป.ท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนและให้คำแนะนำในการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ผลการศึกษาโครงการขับเคลื่อนค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ

คณะที่ปรึกษา

พฤศจิกายน 2567

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทสรุปผู้บริหาร	ญ
1 บทนำ	1
2 แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	7
2.1 ที่มาของแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	7
2.2 ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย	11
2.3 เป้าหมายคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	13
2.4 รายละเอียดของแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	15

สารบัญญ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
3 ผลวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตประจำปี พ.ศ. 2566	16
4 สถานการณ์การทุจริตในประเทศไทย	19
4.1 สถานการณ์การทุจริตของประเทศไทย จากข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)	21
4.2 สถานการณ์การทุจริตของประเทศไทย จากข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	28
4.3 สถานการณ์การทุจริตของประเทศไทย จากข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตของ กองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ (บก.ปปป.)	32
5 ผลการเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการ ความร่วมมือทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งชาวไทยและ ชาวต่างชาติ	37

สารบัญ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
5.1 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)	38
5.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการต่อสู้กับการทุจริต	39
5.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)	40
5.4 ข้อเสนอแนะจากการเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ	44
6 สรุปผลการขับเคลื่อนตามแผนที่เกี่ยวข้องกับ การยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต	49

สารบัญ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
6.1 แนวทางและมาตรการภายใต้แผนปฏิบัติการ ยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)	49
6.2 แนวคิดและกรอบการประเมิน	50
6.3 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการ ยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	58
7 ข้อเสนอ/แนวทาง/มาตรการ เพื่อขับเคลื่อนงาน ด้านการยกระดับค่า CPI ของประเทศไทยสู่ การปฏิบัติในระยะต่อไป	124

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนงานเรื่องที่ 1 การป้องกัน การติดสินบน	79
2	คะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนงานเรื่องที่ 2 การตรวจสอบ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ	89
3	คะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนงานเรื่องที่ 3 การใช้ งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า	104
4	คะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนงานเรื่องที่ 4 ประสิทธิภาพใน การแก้ไขปัญหาการทุจริต	114

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 อันดับ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย 10 ปี ย้อนหลัง	5
2 ผลการประเมินคำดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2566	13
3 ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ ยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)	17
4 สถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ช. ปี พ.ศ. 2562 – 2566	23
5 สถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาสูงสุด 5 ลำดับแรก ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2562 – 2566	24
6 สถิติหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด 5 อันดับ ของสำนักงาน ป.ป.ช. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2566	25
7 มูลค่าความเสียหายของการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหา ในปี พ.ศ. 2562 – 2566	26
8 มูลค่าความเสียหายมากที่สุด 3 ลำดับ ปี พ.ศ. 2562 – 2566	27

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
9	สถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ท. ปี พ.ศ. 2563 – 2567	29
10	สถิติการรับเรื่องร้องเรียนของสำนักงาน ป.ป.ท. สูงสุด 5 ลำดับในช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2567	30
11	หน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด 5 อันดับที่สำนักงาน ป.ป.ท. รับเรื่องในช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2567	31
12	จำนวนเรื่องร้องเรียนที่ บก.ปปป. ตรวจสอบ	33
13	กระบวนการความเชื่อมโยงกันระหว่างแผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	54

บทสรุปผู้บริหาร

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาการทุจริต ส่งผลอย่างมากต่อประเทศไทยในช่วงระยะสิบปีที่ผ่านมา ภาครัฐจึงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในยุทธศาสตร์ด้านที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาค รัฐซึ่งกำหนดให้มีการดำเนินงานที่สำคัญทั้งหมด 8 เรื่อง โดยหนึ่งในนั้น คือ การทำให้ภาครัฐมีความโปร่งใส่ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านและป้องกันการทุจริต บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม โดยการปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพ มีความเด็ดขาดเป็นธรรม และตรวจสอบได้ การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ และในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเทศไทยจะต้องมีระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตอยู่ในอันดับ 1 ใน 20 ลำดับแรกของโลก

สาเหตุที่หลายประเทศให้ความสำคัญกับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ที่ดำเนินการโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่บ่งชี้และสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ โดยการจัดทำดัชนีดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตในทุกรูปแบบ

ด้วยการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ และเพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงผลเสียของการทุจริตในภาคส่วนต่าง ๆ อีกทั้ง ยังเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่กลุ่มนักลงทุนใช้ประเมินความน่าเชื่อถือในการลงทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้ต้นทุนการลงทุนสูงขึ้น หรือ เป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศไหนมีค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี สร้างความเชื่อมั่นและดึงดูดให้กับนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

จะเห็นได้ว่าระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับเป็นเครื่องมือบ่งชี้และสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ที่หลายประเทศทั่วโลกให้การยอมรับ

ตลอดช่วงระยะเวลาอย่างน้อย 10 ปีที่ผ่านมา พบว่าระดับการทุจริตของประเทศไทยมีค่าคะแนนค่อนข้างคงที่โดยอยู่ระหว่าง 30 ถึง 40 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน หมายความว่า 10 ปีที่มีการวัดค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) อย่างเป็นทางการระดับการทุจริตในสังคมไทยดูเหมือนจะไม่ดีขึ้นและยังไม่มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้นตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และนำไปสู่การจัดทำ

แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

ในปี 2567 การจัดทำแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ถ่ายทอดมาจากแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยกำหนดแนวทาง มาตรการ โครงการให้สอดคล้องกับประเด็นข้อคำถามของแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต ทั้ง 9 แหล่งของประเทศไทย โดยมีเป้าหมายในปี พ.ศ. 2567 ระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ไม่น้อยกว่า 53 คะแนน และอยู่ในอันดับไม่เกิน 51 ในการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงได้กำหนดกรอบเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการของทุกภาคส่วน จำแนกเป็น 4 เรื่อง ผ่านการสังเคราะห์ประเด็นคำถามจากแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินประเทศไทยทั้ง 9 แหล่งข้อมูล ดังนี้

- 1) การป้องกันการติดสินบน ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล GI, PRS, WEF, IMD
- 2) การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล BF(TI), EIU, PRS, WJP
- 3) การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล EIU, WEF

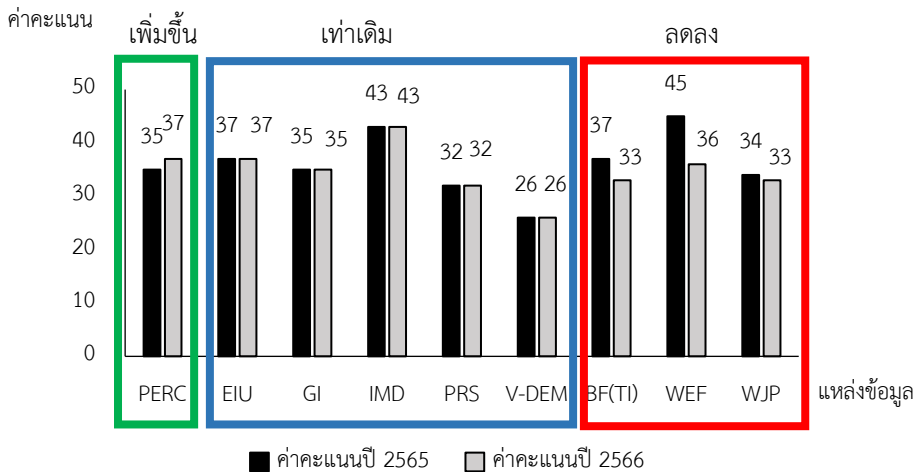
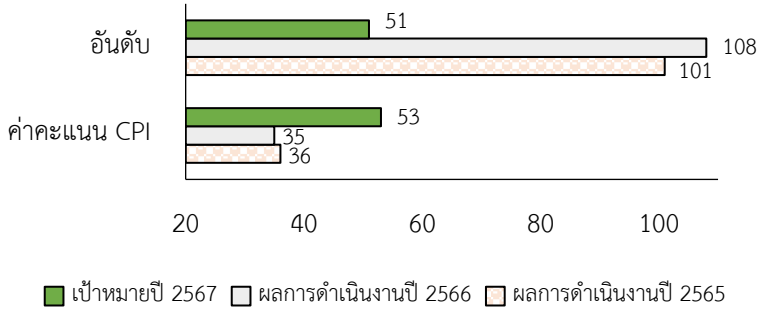
4) ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ประกอบด้วย
แหล่งข้อมูล BF(TI), PERC, V-Dem

ผลวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. 2566

แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยกำหนดแนวทาง มาตรการ โครงการ ให้สอดคล้องกับประเด็นคำถามของแหล่งการประเมินต่าง ๆ ของดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยผลการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ตามแผนขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี

ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนน
ดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ที่มา : วิเคราะห์ข้อมูลโดยคณะที่ปรึกษา

ผลการดำเนินงานเพื่อการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

เป้าหมายที่ 1 ระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นตามค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ “คะแนนภายในปี พ.ศ. 2570 คะแนนมากกว่า 57 คะแนน อันดับไม่เกิน 43” ผลการดำเนินงานในปี 2566 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ คือ มีค่าคะแนน CPI 35 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 108

เป้าหมายที่ 2 มีคะแนนจากแหล่งประเมินต่าง ๆ เพิ่มขึ้นในทุกปี ผลการดำเนินงานในปี 2566 ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากมีคะแนนจากแหล่งประเมินเพิ่มขึ้นเพียง 1 แหล่งข้อมูล คือ แหล่งประเมิน PERC คะแนนเพิ่มขึ้นจาก 35 คะแนนในปี 2565 เป็น 37 คะแนน ในปี 2566 **มีคะแนนจากแหล่งประเมินคงที่** มีจำนวน 5 แหล่งประเมิน คือ (1) แหล่งประเมิน EIU จำนวน 37 คะแนน (2) แหล่งประเมิน GI จำนวน 35 คะแนน (3) แหล่งประเมิน IMD จำนวน 43 คะแนน (4) แหล่งประเมิน PRS จำนวน 32 คะแนน และ (5) แหล่งประเมิน V-DEM จำนวน 26 คะแนน **และมีคะแนนจากแหล่งประเมินลดลง** มีจำนวน 3 แหล่งประเมิน คือ (1) แหล่งประเมิน BF(TI) คะแนนลดลงจาก 37 คะแนนในปี 2565 เป็น 33 คะแนน ในปี 2566 (2) แหล่งประเมิน WEF คะแนนลดลงจาก 45 คะแนน ในปี 2565 เป็น 36 คะแนน ในปี 2566 และ (3) แหล่งประเมิน WJP คะแนนลดลงจาก

34 คะแนนในปี 2565 เป็น 33 คะแนน ในปี 2566 สะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากในการแก้ไขปัญหาการทุจริตเชิงระบบ แม้จะมีความพยายามในการดำเนินนโยบายและมาตรการต่อต้านการทุจริตมาอย่างต่อเนื่อง แต่ผลลัพธ์ที่ได้ยังไม่สามารถยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้การที่คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ไม่สามารถยกระดับขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญ ยังอาจสะท้อนถึงความจำเป็นในการทบทวนและปรับปรุงยุทธศาสตร์การต่อต้านการทุจริตของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาจต้องมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรในภาครัฐอย่างจริงจัง

ผลการขับเคลื่อนตามแผนที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตระยะ 5 ปี ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

ผลการขับเคลื่อนตามแผนที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตระยะ 5 ปี ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตมีผลสำเร็จจากการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 1 การป้องกันการติดสินบน มีแนวทางการพัฒนามีการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนที่นำไปสู่การลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ การให้บริการที่ลดการขอเอกสาร ลดขั้นตอน และลดระยะเวลาในการให้บริการ รวมถึงการที่ผู้รับบริการทั้งภาคเอกชนและภาคประชาชนสามารถ

ติดตามความคืบหน้าของการให้บริการ อีกทั้งยังมีการพัฒนางานบริการที่ลดกระบวนการรับเงินสด เพื่อป้องกันการทุจริตหรือการติดสินบนของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และยังมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติการหรือการดำเนินงานโครงการเพื่อลดโอกาสการเกิดการทุจริต และสร้างมาตรการเพื่อการป้องกันการทุจริตและการรับสินบนจากการดำเนินงาน

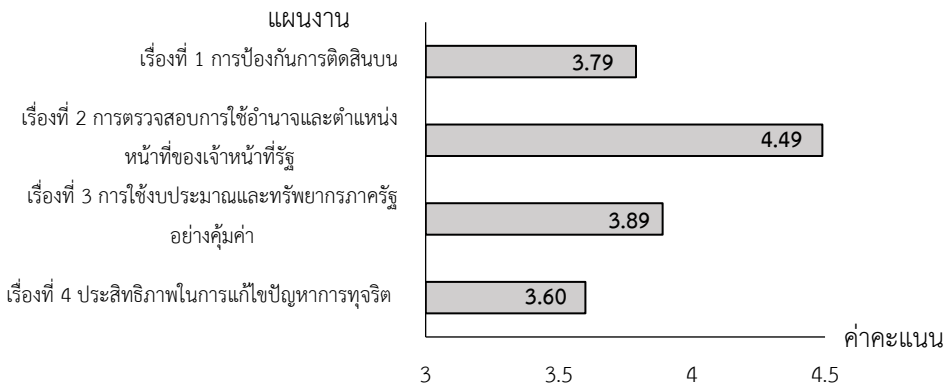
ผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 2 การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการด้านการเงิน การสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวหา และการรายงานผลการดำเนินการด้านคดี และมีการรายงานสถิติสถานการณ์การรับเรื่องร้องเรียนหรือเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ และสถิติการพิจารณาด้านคดี เช่น สำนักงาน ป.ป.ท. ได้พัฒนาระบบติดตามเรื่องร้องเรียนผ่าน QR Code ซึ่งผู้ร้องสามารถติดตามการดำเนินคดีได้ผ่านระบบนี้

ผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 3 การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า มีการเปิดเผยข้อมูลกระบวนการจัดทำงบประมาณจนถึงการอนุมัติงบประมาณของหน่วยงาน โดยสามารถสืบค้นย้อนหลังได้ และการจัดทำระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e - GP) พร้อมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง รวมถึงการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากการดำเนินงานโครงการขนาดใหญ่

เพื่อให้สามารถนำแนวทางที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 4 ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหการทุจริต มีแนวทางการพัฒนา การแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. 2561 การสร้างเครือข่ายเชิงคุณภาพและสนับสนุนส่งเสริมการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต และการเผยแพร่ข้อมูลตามมาตรฐาน Open Parliament โดยมีผลสำเร็จการดำเนินงาน ดังนี้

ค่าคะแนนผลสำเร็จการดำเนินงาน

หมายเหตุ : คะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยมีการแปลผลคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เกิดผลสำเร็จมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เกิดผลสำเร็จมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เกิดผลสำเร็จปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เกิดผลสำเร็จน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เกิดผลสำเร็จน้อยมาก

ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)

จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม
ภายใต้แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต
ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) มีข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงและพัฒนา
โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

1) ควรจะจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม ที่ต้อง
ดำเนินการก่อน-หลังในแต่ละปี เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายในระยะ 5 ปี และ
หากโครงการ/กิจกรรมใดที่ยังดำเนินการไม่สำเร็จ ต้องมีการพิจารณาถึง
เหตุปัจจัย/ข้อจำกัดที่ทำให้ไม่เกิดผลสำเร็จของการดำเนินงาน แล้วจึงมา
พิจารณาว่าจะผลักดัน/ถอด โครงการ/กิจกรรมนั้นต่อไปอย่างไร

2) ควรเน้นกิจกรรม/โครงการ/มาตรการที่สามารถขับเคลื่อน
การยกระดับได้จริง โดยไม่ต้องมีกิจกรรม/โครงการเป็นจำนวนมาก
แต่ให้สามารถสร้างผลกระทบต่อประเด็นที่จะประเมินได้ และควร
กำหนดให้หน่วยงานมีแผนที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนี
การรับรู้การทุจริต ตามอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับ 4 แผนงาน ภายใต้
แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

3) ควรเพิ่มการเชื่อมโยงฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการภาคเอกชน เพื่อความถูกต้อง และรวดเร็ว
ในการให้บริการนักลงทุนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเพิ่มกิจกรรม

การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการมีส่วนร่วมการขับเคลื่อนการป้องกัน
การทุจริตกับชาวต่างชาติ

ข้อเสนอ/แนวทาง/มาตรการ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการยกระดับ ค่า CPI ของประเทศไทยสู่การปฏิบัติในระยะต่อไป

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต คณะที่ปรึกษา มีข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผน 18 ประการ
เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการยกระดับค่า CPI ของประเทศไทยสู่การปฏิบัติ
ในระยะต่อไป ดังนี้

**1) พัฒนาโครงการภายใต้แผนการดำเนินงานให้เป็นโครงการ
ที่ตรงกับข้อคำถามจากแหล่งประเมินโดยตรง เพื่อให้ผลกระทบจาก
การดำเนินงาน สามารถนำไปสู่การยกระดับค่าคะแนนดัชนีการทุจริต
ได้โดยตรง ดังนี้**

(1) แหล่งข้อมูล Bertelsmann Stiftung Transformation
Index 2024 (BTI) โครงการที่สามารถยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้
การทุจริตได้ อาทิ โครงการปรับปรุงประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช.
เรื่องหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
โดยเพิ่มกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเปิดเผยข้อมูลบัญชีทรัพย์สินหนี้สิน เช่น
รองหัวหน้าส่วนราชการ รองผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เจ้าหน้าที่รัฐผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (อาทิ
เจ้าพนักงานที่ดิน นายช่างโยธา ฯลฯ) และมีระยะเวลาเปิดเผย
ที่ไม่จำกัด รวมทั้งมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับการเสียภาษี ภงด. 91

ควรมีระบบในการจัดเก็บและเปิดเผยในรูปแบบ Machin Readable และสามารถนำไปสู่การตรวจสอบ การฟ้องร้องหรือการลงโทษผู้กระทำความผิดในกรณีร้ายแรงได้

(2) แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Service (EIU) โครงการที่สามารถยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้ อาทิ โครงการจัดทำข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับประชาชน ในรูปแบบไฟล์ที่สามารถนำไปใช้ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ (Machine readable) และเชื่อมโยงกับเว็บไซต์ข้อมูลเปิดภาครัฐ www.data.go.th ที่ดำเนินงานโดยสำนักงานงบประมาณ และโครงการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณงบประมาณรายจ่ายตามข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ดำเนินงานโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งตามจุดมุ่งหมายของโครงการเป็นการเปิดเผยข้อมูลการใช้งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐที่หากสามารถส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานสามารถเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณผ่านรูปแบบและช่องทางที่ทั้งบุคลากรภายใน และบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูล และสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ง่าย จะเป็นช่องทางที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและติดตามการใช้งบประมาณและลดความเสี่ยงในการทุจริตได้

(3) แหล่งข้อมูล Global Insight Country Risk Ratings (GI) โครงการที่สามารถยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้

อาทิ แผนเพิ่มประสิทธิภาพการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ที่ดำเนินงานโดยกรมศุลกากร ซึ่งการปรับปรุงขั้นตอนเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร เพื่อให้การประกอบธุรกิจได้ง่าย เกิดความสะดวก รวดเร็ว และลดการใช้ดุลยพินิจในการดำเนินงาน อีกทั้งการดำเนินโครงการยังมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนการให้บริการ ที่จะนำไปสู่การลดความเสี่ยงที่บุคคลหรือบริษัทจะต้องจ่ายสินบน หรือ พฤติกรรมการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางธุรกิจได้

(4) แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey (IMD) แหล่งข้อมูล The PRS Group International Country Risk Guide (PRS) หรือแหล่งข้อมูล World Economic Forum Executive Opinion Survey (WEF) โครงการที่สามารถยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้ อาทิ การขยายผลการให้บริการภาครัฐแบบเสร็จครบวงจร หรือ One Stop Service ในกลุ่มหน่วยงาน/กระบวนการงานที่มีอำนาจในการอนุมัติ อนุญาตให้ครอบคลุม เพื่อลดการเผชิญหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน เป็นการป้องกันเพื่อตัดช่องทางที่อาจนำไปสู่การให้สินบนที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออก/การจัดการสาธารณูปโภค/การจ่ายภาษีประจำปี/การทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างกับภาครัฐ/การพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการเมื่อสามารถดำเนินโครงการได้ครอบคลุมการให้บริการภาครัฐอย่างครบวงจรได้อย่าง

แท้จริง เช่น กรมที่ดิน กรมศุลกากร กรมการขนส่งทางบก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

(5) แหล่งข้อมูล Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence (PERC) แหล่งข้อมูล World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey 2023 (WJP) และแหล่งข้อมูล Varieties of Democracy (V-Dem) โครงการที่สามารถยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้ อาทิ โครงการเสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมที่โปร่งใส โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจคดีความทางทนายความ และลดระยะเวลาการตัดสินใจคดีการทุจริตโดยใช้กระบวนการยุติธรรมทางเลือก (Alternative Justice) ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพกับประชาชนและให้ความเป็นธรรมในทางกฎหมายหรือแก้ไขปัญหาคriminal ความขัดแย้งแก่บุคคล โดยใช้รูปแบบวิธีการที่แตกต่างจากระบบยุติธรรมกระแสหลัก

นอกจากนี้ควรมีโครงการเกี่ยวกับเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานของรัฐบาล สภาผู้แทนราษฎรด้านกระบวนการนิติบัญญัติตามมาตรฐาน Open Parliament ต่อหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนที่ดำเนินงานโดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นช่องทางที่หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านกระบวนการนิติบัญญัติของรัฐบาล สภาผู้แทนราษฎรตามมาตรฐาน Open Parliament เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานและลดความเสี่ยง

ในการทุจริตได้ และขยายผลการดำเนินงานตาม Open Parliament
สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

2) การยกระดับการบริการภาครัฐสู่ระบบเปิด การขับเคลื่อน
แผนในประเด็นนี้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน
โดยมีสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็นผู้วาง
มาตรฐานกลางด้านข้อมูล กรมบัญชีกลางดูแลระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
สำนักงานประมาณพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณ และ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำร่องการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐใน
กระบวนการใช้จ่ายภาครัฐและการจัดซื้อจัดจ้างก่อนเป็นลำดับแรก

3) การปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การขับเคลื่อน
ต้องดำเนินการโดยกรมบัญชีกลางเป็นหลัก ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท.
สำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานตรวจสอบอื่น ๆ ในการพัฒนาระบบ
การจัดซื้อจัดจ้างอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และ
มีระบบป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ คือการนำเทคโนโลยีมาใช้
ในการจัดซื้อจัดจ้าง (E-Procurement) โดยพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์
กลางให้เป็นระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่รวมศูนย์ เช่น “e-GP” (Government
Procurement System) ที่ใช้งานง่าย ครอบคลุมทุกขั้นตอนตั้งแต่
ประกาศจัดซื้อจนถึงการติดตามผล

**4) การยกระดับมาตรฐานการให้บริการแก่นักลงทุนและ
ชาวต่างชาติ** ต้องมีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ
หน่วยงานภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ในการพัฒนาระบบ

การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ รวมถึงการศึกษาวิจัยและเสนอแนะ
แนวทางการปรับปรุงระบบการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

**5) การพัฒนาระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจและ
ตำแหน่งหน้าที่** การขับเคลื่อนในประเด็นนี้ต้องมีการบูรณาการ
ระหว่างองค์กรตรวจสอบอิสระ คือ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
(สตง.) และสำนักงาน ป.ป.ช.

6) การส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจ การขับเคลื่อน
ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์ ตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย สำนักงาน ก.ล.ต. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการ
ลงทุน (BOI) สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) และ
แนวร่วมต่อต้านคอร์รัปชันของภาคเอกชนไทย (CAC) ในการกำหนด
มาตรฐานธรรมาภิบาลสำหรับภาคเอกชน

7) การพัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
การขับเคลื่อนควรดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับ
กรมบัญชีกลางและสำนักงบประมาณในการพัฒนาระบบการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริตในโครงการภาครัฐ

8) การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
การขับเคลื่อนควรนำโดยองค์กรภาคประชาสังคม เช่น องค์กรต่อต้าน
คอร์รัปชัน (ประเทศไทย) มูลนิธิองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย
ไทย โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน
ป.ป.ท. ในการพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังการทุจริต สถาบันพระปกเกล้า
และสถาบันการศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้และ
การฝึกอบรมให้กับภาคประชาสังคมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการติดตาม

และตรวจสอบการทุจริต รวมถึงสื่อมวลชนควรได้รับการส่งเสริมให้ทำหน้าที่ตรวจสอบและรายงานข่าวการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ

9) การพัฒนาระบบการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส
การขับเคลื่อนต้องบูรณาการการทำงานระหว่างกระทรวงกลาโหม กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองทัพไทย ในการพัฒนาระบบการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแสที่มีประสิทธิภาพ สถานายความควรมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย แก่พยานและผู้แจ้งเบาะแส

10) การยกระดับการบูรณาการข้อมูลด้านยึดอายัดทรัพย์สิน (Asset Recovery) ระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย การขับเคลื่อนต้องเน้นการประสานงานระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ปปง. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการ แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการทุจริตและอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

11) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การขับเคลื่อนต้องดำเนินการโดยสำนักงาน ก.พ. ร่วมกับสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และสถาบันการศึกษาชั้นนำ ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมที่ทันสมัย สำนักงาน ก.พ.ร. ควรกำหนดให้การพัฒนา ศักยภาพด้านการป้องกันการทุจริตเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดการพัฒนาร้องการ (PMQA)

12) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ การขับเคลื่อนควรนำโดยกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. และ

สำนักงาน ป.ป.ช. ในการพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรต่อต้านการทุจริตในต่างประเทศ สำนักงาน ปปง. ควรเพิ่มความร่วมมือกับหน่วยข่าวกรองทางการเงินของต่างประเทศในการติดตามทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริต ควรประสานความร่วมมือกับสำนักงานอัยการสูงสุดในการพัฒนาความร่วมมือในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในคดีทุจริต

13) การพัฒนากลไกการตรวจสอบการใช้งบประมาณภาครัฐ การขับเคลื่อนต้องเน้นการบูรณาการระหว่างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานงบประมาณ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และกรมบัญชีกลาง ในการพัฒนาระบบการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณแบบ Real-time

14) การยกระดับความโปร่งใสในการบริหารงานท้องถิ่น การขับเคลื่อนควรนำโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาคมสันนิบาตเทศบาล สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท.

15) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อความโปร่งใส การขับเคลื่อนต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงาน ก.พ.ร. ในการพัฒนาแพลตฟอร์มกลางสำหรับการเปิดเผยข้อมูลและการให้บริการประชาชน

16) การส่งเสริมบทบาทสื่อมวลชนในการตรวจสอบการทุจริต การขับเคลื่อนควรดำเนินการโดยสภาวิชาชีพข่าววิทยุและ

โทรทัศน์ไทย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ร่วมกับองค์กรสื่อต่าง ๆ ในการพัฒนาศักยภาพนักข่าวด้านการสืบสวนการทุจริต

17) การยกระดับมาตรการป้องกันการทุจริตในโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ การขับเคลื่อนต้องอาศัยความร่วมมือระหว่าง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และสำนักงบประมาณ ร่วมกับ สำนักงาน ป.ป.ท. ในการพัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงและการติดตามโครงการขนาดใหญ่

18) การเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจต่างประเทศ การขับเคลื่อนควรนำโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ร่วมกับหอการค้าร่วมต่างประเทศในประเทศไทย (JFCCT) สภาธุรกิจตลาดทุนไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. ในการพัฒนามาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างประเทศ

1. บทนำ

ปัญหาการทุจริตเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงและกระจายตัวอยู่อย่างกว้างขวางทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตนับเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ ของประชาชนในประเทศ นำไปสู่การสร้างช่องว่างของความเหลื่อมล้ำในสังคมให้กว้างมากขึ้น บ่อนทำลายประชาธิปไตย ธรรมภิบาล และสิทธิมนุษยชน และก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกมาก เช่น ความไม่มั่นคงภายในประเทศ ความยากจนและความหิวโหย ขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน ขาดโอกาสในการมีความเป็นอยู่ที่ดี การจ้างงานน้อยลง และความไม่เป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม สะท้อนได้จากข้อมูลเชิงสถิติของสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum) ในช่วงปี 2561 Stephen Johnson² ได้คาดการณ์ว่าจำนวนเงินที่ทั่วโลกต้องสูญเสียให้กับการทุจริตในปัจจุบันมีมูลค่าสูงมากถึง 3.6 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี หรือร้อยละ 5 ของ GDP โลก ผ่านการทุจริตในรูปแบบของการติดสินบน การยกยอก การฟอกเงิน และการหลีกเลียงภาษี นอกจากนี้ ข้อมูลจากองค์การ

² Johnson, S. (2018). **Corruption is costing the global economy \$3.6 trillion dollars every year.** World Economic Forum.<https://www.weforum.org/agenda/2018/12/the-global-economy-loses-3-6-trillion-to-corruption-each-year-says-u-n>

สหประชาชาติ (United Nations)³ ได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและได้ประมาณการว่าการทุจริต การติดสินบน การหลีกเลียงภาษี และการทำธุรกิจการเงินอย่างผิดกฎหมาย ที่เกิดขึ้นในประเทศที่กำลังพัฒนาได้ส่งผลกระทบให้ประเทศในกลุ่มนี้สูญเสียรายได้มากถึง 1.26 ล้านล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ซึ่งเทียบเท่ากับจำนวนเงินที่สามารถนำมาพัฒนาประเทศได้เป็นเวลาอย่างน้อย 6 ปี (United Nations, 2019) รวมถึงผลกระทบของการทุจริตยังเป็นอุปสรรคต่อภาคธุรกิจและการลงทุนตามรายงานผลการสำรวจอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการทุจริตปี 2565 ของ PWC (PwC's Economic Crime and Fraud Survey 2022) ประเทศไทย⁴ พบว่า เกือบครึ่งของธุรกิจทั่วโลกประสบกับเหตุฉ้อโกง คอร์รัปชันหรืออาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินในช่วงเวลา 2 ปีที่ผ่านมา โดยรูปแบบการทุจริตที่พบในบริษัทไทย 3 อันดับแรก ได้แก่ อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 24) การฉ้อโกงจากการจัดซื้อจัดจ้าง (ร้อยละ 24) และการยกยอกทรัพย์สิน (ร้อยละ 13)

จากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาการทุจริต ส่งผลอย่างมากในช่วงระยะสิบปีที่ผ่านมา ภาครัฐจึงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหา

³ United Nations. (2019). **The Sustainable Development Goals Report 2019**. <https://unstats.un.org/sdgs/report/2019/>

⁴ พันธุ์ศักดิ์ เสดเสถียร. (2565). รายงานผลสำรวจอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการทุจริต ประจำปี พ.ศ. 2565 - ฉบับประเทศไทย. <https://www.pwc.com/th/en/consulting/forensic/assets/economic-crime-and-fraud-survey-2022-th.pdf>

การทุจริต โดยระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)⁵ ในยุทธศาสตร์ด้านที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งกำหนดให้มีการดำเนินงานที่สำคัญทั้งหมด 8 เรื่อง โดยหนึ่งในนั้น คือ การทำให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ โดยทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านและป้องกันการทุจริต บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม โดยการปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพ มีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้ การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ และในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเทศไทยจะต้องมีระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตอยู่ในอันดับ 1 ใน 20 ลำดับแรกของโลก

สาเหตุที่หลายประเทศให้ความสำคัญกับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ที่ดำเนินการโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่บ่งชี้และสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ โดยการจัดทำดัชนีดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตในทุกรูปแบบ ด้วยการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ และเพื่อสร้างความ

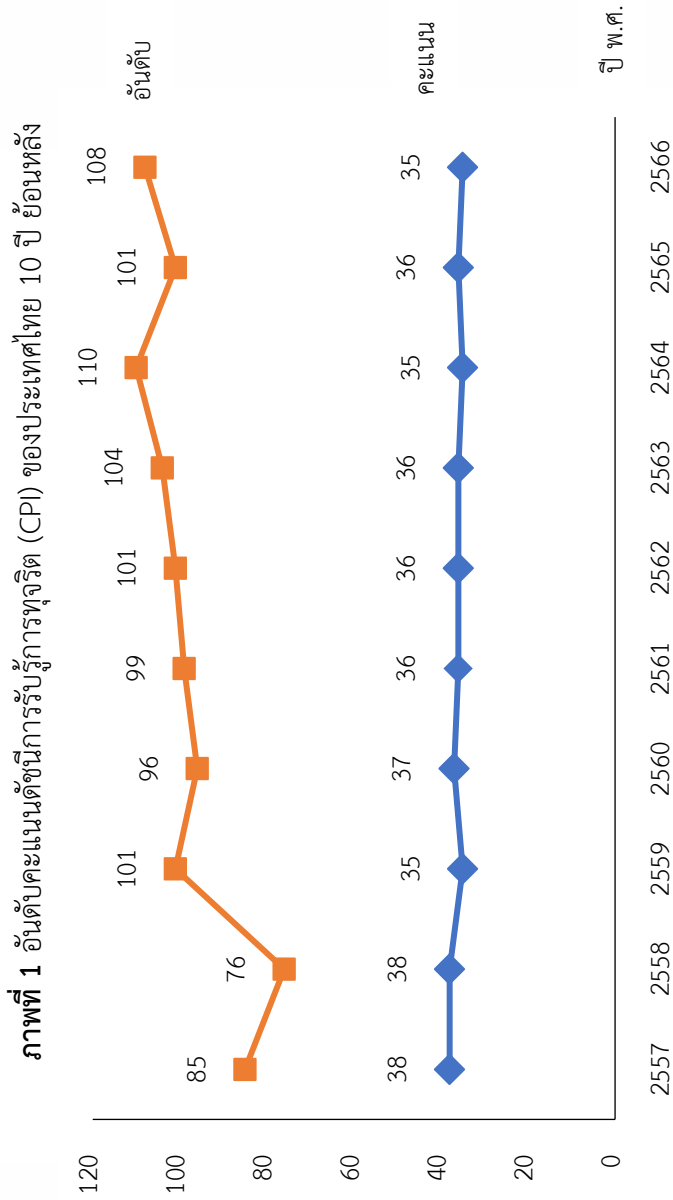
⁵ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561).

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580. [https://www.](https://www.nesdc.go.th/download/document/SACINS_SumPlanct2018.pdf)

[nesdc.go.th/download/document/SACINS_SumPlanct2018.pdf](https://www.nesdc.go.th/download/document/SACINS_SumPlanct2018.pdf)

ตระหนักรู้ถึงผลเสียของการทุจริตในภาคส่วนต่าง ๆ อีกทั้ง ยังเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่กลุ่มนักลงทุนใช้ประเมินความน่าเชื่อถือในการลงทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้ต้นทุนการลงทุนสูงขึ้น หรือ เป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศไหนมีค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูง ย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี สร้างความเชื่อมั่นและดึงดูดให้กับนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นอีกด้วย ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563 รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ 3 ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ และให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคณะรัฐมนตรีได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565 รับทราบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

จะเห็นได้ว่าระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับเป็นเครื่องบ่งชี้และสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ที่หลายประเทศทั่วโลกให้การยอมรับ โดยอันดับ และคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย 10 ปี ย้อนหลัง แยกตามรายละเอียดข้อมูล ปรากฏดังภาพที่ 1

ที่มา : https://www.pacc.go.th/pacc_2015/cpi/assets/files/cpi_0208.pdf

จากผลระดับคะแนนและการจัดอันดับ สะท้อนให้เห็นว่า ภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ซึ่งถือเป็นสัญญาณสำคัญที่ต้องเร่งปรับปรุง พัฒนา และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการทุจริตในสังคมไทยให้เพิ่มมากขึ้น และหากพิจารณาจากระดับคะแนนของประเทศไทยตลอดช่วงระยะเวลาอย่างน้อย 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทยมีคะแนนค่อนข้างคงที่โดยอยู่ระหว่าง 30 ถึง 40 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน หมายความว่า 10 ปีที่มีการวัดค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) อย่างเป็นทางการ ระดับการทุจริตในสังคมไทยดูเหมือนจะไม่ตึงเครียดและยังไม่มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้นตามเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) จึงได้ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาและวิจัยตาม **“โครงการขับเคลื่อนค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ”** ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี ภายใต้

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดข้อเสนอแนะและแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CP) ของประเทศไทยสู่การปฏิบัติในระยะต่อไป ผ่านการมีส่วนร่วมของภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะการเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และเพื่อสร้างการรับรู้ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่มีต่อการดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยในปัจจุบัน

2. แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2.1 ที่มาของแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ซึ่งถ่ายทอดมาจากแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยกำหนดแนวทาง มาตรการ โครงการให้สอดคล้องกับประเด็น

ข้อคำถามของแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริตทั้ง 9 แหล่งของประเทศไทย ประกอบด้วย

1) Political and Economic Risk Consultancy : PERC (คุณให้คะแนนการคอร์รัปชันในประเทศที่คุณอาศัย/ทำงานอยู่เท่าใด)

2) IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey : IMD (การให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันยังคงมีอยู่หรือไม่)

3) Global Insight Country Risks Ratings : GI (ความเสี่ยงที่บุคคลและบริษัทต้องเผชิญในการดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่กระบวนการอนุมัติอนุญาต ในการนำเข้า ส่งออก และการจัดการเอกสารอื่น ๆ กับภาครัฐ)

4) The PRS Group International Country Risk Guide : PRS (การทุจริตทางการเงิน โดยอาจเป็นการจ่ายเงินพิเศษและสินบน เพื่อแลกกับใบอนุญาตนำเข้าส่งออก การแลกเปลี่ยนเงินตรา การประเมินภาษี การได้รับการคุ้มครองจากตำรวจ หรือการได้รับการพิจารณาการกักขังสินเชื่อ)

5) Economist Intelligence Unit Country Risk Service : EIU ((1) ความชัดเจนโปร่งใสในการจัดสรรและใช้งบประมาณของภาครัฐ (2) รัฐมนตรี นักการเมือง เจ้าหน้าที่รัฐ ใช้งบประมาณของรัฐอย่างไม่เหมาะสม เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือไม่ (3) มีองค์กรอิสระตรวจสอบ จัดการงบประมาณภาครัฐหรือไม่ (4) มีฝ่ายตุลาการที่มี

อำนาจอิสระในการจัดการรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่รัฐ ที่กระทำผิดหรือไม่)

6) Varieties of Democracy Project : V-DEM (การทุจริตของฝ่ายการเมืองขยายวงกว้างอย่างไรและมากน้อยเพียงใด)

7) World Economic Forum Executive Opinion Survey : WEF (โดยปกติในประเทศของท่าน ภาคเอกชนจะต้องจ่ายสินบนในการยกเว้นการยื่นเอกสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มธุรกิจนำเข้าส่งออก การให้บริการสาธารณูปโภค การชำระภาษีประจำปี การจดสัญญาและใบอนุญาตต่าง ๆ การตัดสินใจของฝ่ายตุลาการ มากน้อยเพียงใด)

8) Bertelsmann Stiftung Transformation Index : BF(TI) ((1) เจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดถูกลงโทษอย่างไร (2) รัฐบาลประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างไร)

9) World Justice Project Rule of Law Index : WJP (เจ้าหน้าที่รัฐ (หมายถึง 1. ฝ่ายบริหาร 2. ฝ่ายตุลาการ 3. ตำรวจและทหาร 4. ฝ่ายนิติบัญญัติ) ใช้ทรัพยากรและอำนาจหน้าที่ของรัฐเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน หรือไม่อย่างไร)

อีกทั้งคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตยังเป็นค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2

(พ.ศ. 2566 - 2570) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) โดยมีเป้าหมายในปี พ.ศ. 2567 ไม่น้อยกว่า 53 คะแนน และอยู่ในอันดับไม่เกิน 51

ในการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงได้กำหนดกรอบเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการของทุกภาคส่วน เป็นการกำหนดการทำงานในแต่ละเรื่อง จำแนกเป็น 4 เรื่อง ภายใต้ประเด็นคำถามจากแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินประเทศไทยทั้ง 9 แหล่งข้อมูล ดังนี้

- 1) การป้องกันการติดสินบน ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล GI, PRS, WEF, IMD กำหนดแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง 16 มาตรการ
- 2) การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล BF(TI), EIU, PRS, WJP กำหนดแนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง 5 มาตรการ
- 3) การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล EIU, WEF กำหนดแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง 11 มาตรการ
- 4) ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล BF(TI), PERC, V-DEM กำหนดแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง 4 มาตรการ

อีกทั้งยังมีการกำหนดประเด็นสำคัญเร่งด่วน (Quick Win) เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 มุ่งเน้นการขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนเป็น ภาครัฐระบบเปิด (Open Government)

ประเด็นที่ 2 การขับเคลื่อนเพื่ออำนวยความสะดวก แก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ

2.2 ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

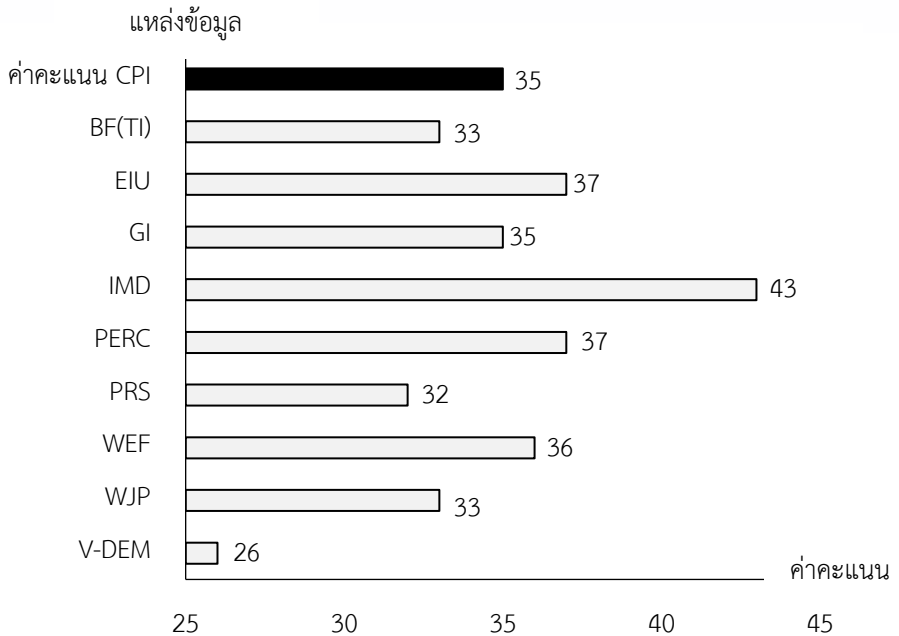
ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นตัวชี้วัดสำคัญที่สะท้อนภาพลักษณ์หรือการรับรู้ว่าการทุจริต ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกว่ามีความรุนแรงด้านการทุจริตในระดับใด ในแต่ละปี ซึ่งนักลงทุนหรือนักธุรกิจในหลายประเทศ หลายองค์กร มักจะนำดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) มาใช้ประกอบการประเมิน

ความน่าสนใจและการตัดสินใจที่จะลงทุนในแต่ละประเทศ โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยง (Risks) ต่อการเข้ามาประกอบธุรกิจ

โดยหน่วยงานที่เป็นผู้จัดทำดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) คือ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ก่อตั้งในประเทศเยอรมนี เมื่อปี ค.ศ. 1993 มีสถานะเป็นองค์กรภาคประชาสังคมระหว่างประเทศ โดยในการจัดทำดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้รวบรวมข้อมูลการจัดอันดับหรือดัชนีชี้วัดด้านการทุจริตจากฐานข้อมูลซึ่งจัดทำโดยหน่วยงานที่เป็นแหล่งการประเมินที่น่าเชื่อถือต่าง ๆ ทั่วโลก 13 แหล่งการประเมิน

สำหรับประเทศไทย องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้นำข้อมูลจาก 9 แหล่งการประเมินมาใช้ในการคำนวณค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ซึ่งในปี พ.ศ. 2566 ประเทศไทย มีผลคะแนน 35 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 108 จากประเทศที่ได้รับการประเมิน 180 ประเทศ

ภาพที่ 2 ผลการประเมินค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2566

2.3 เป้าหมายคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ปีงบประมาณ

พ.ศ. 2567

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) มีเป้าหมายให้ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนแต่ละระดับได้กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายของคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2567 ดังนี้

แผนระดับ 2 : แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี พ.ศ. 2566 - 2570
ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ	ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)	อันดับไม่เกิน 43 ไม่น้อยกว่า 57 คะแนน

แผนระดับ 3 : แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี พ.ศ. 2567
ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)	อันดับ 1 ใน 51 และ/หรือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 53 คะแนน

2.4 รายละเอียดของแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

1) วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยกำหนดแนวทาง มาตรการ โครงการให้สอดคล้องกับประเด็นคำถามของแหล่งการประเมินต่าง ๆ ของดัชนีการรับรู้การทุจริต

2) เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม :

(1) ระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นตามค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ “ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย อยู่ในอันดับไม่เกิน 51 ไม่น้อยกว่า 53 คะแนน”

(2) มีคะแนนจากแหล่งประเมินต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

3) แผนงานภายใต้แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. 2567 ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

(1) แผนงาน จำนวน 4 เรื่อง

แผนงานเรื่องที่ 1 การป้องกันการติดสินบน

แผนงานเรื่องที่ 2 การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

แผนงานเรื่องที่ 3 การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า

แผนงานเรื่องที่ 4 ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

(2) ประเด็นสำคัญเร่งด่วน (Quick Win) ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 2 ประเด็น

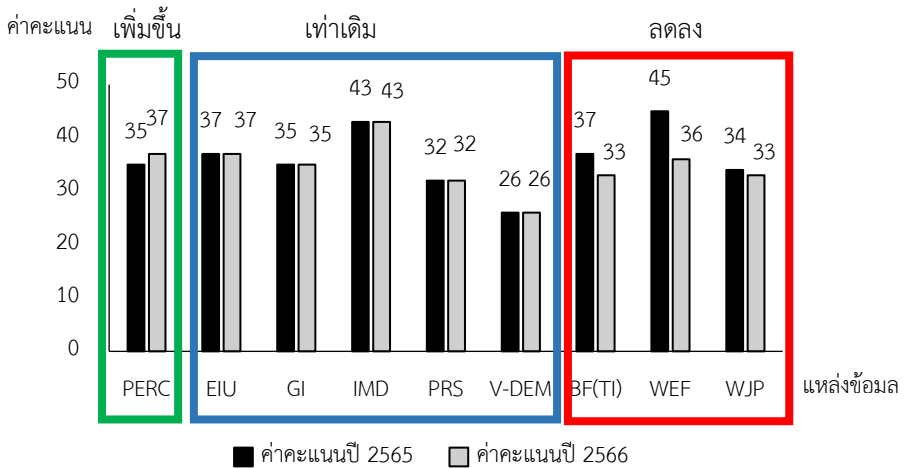
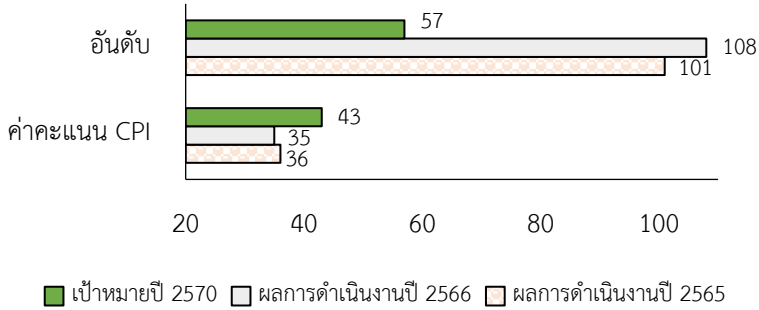
ประเด็นที่ 1 การขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนเป็น
ภาครัฐระบบเปิด (Open Government)

ประเด็นที่ 2 การขับเคลื่อนเพื่ออำนวยความสะดวก
แก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ

3. ผลวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. 2566

แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มระดับคะแนน
ดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยกำหนดแนวทาง มาตรการ โครงการ
ให้สอดคล้องกับประเด็นคำถามของแหล่งการประเมินต่าง ๆ ของดัชนี
การรับรู้การทุจริต โดยผลการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนี
การรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของ
ประเทศไทยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ตามแผนขับเคลื่อนที่
เกี่ยวข้องกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี
รายละเอียดดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการยกระดับ
ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

ที่มา : วิเคราะห์ข้อมูลโดยคณะที่ปรึกษา

ผลการดำเนินงานเพื่อการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI ของประเทศไทยตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

เป้าหมายที่ 1 ระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นตามค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ “คะแนนภายใน ปี พ.ศ. 2570 คะแนนมากกว่า 57 คะแนน อันดับไม่เกิน 43” ผลการดำเนินงานในปี 2566 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ คือ มีค่าคะแนน CPI 35 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 108

เป้าหมายที่ 2 มีคะแนนจากแหล่งประเมินต่าง ๆ เพิ่มขึ้นในทุกปี ผลการดำเนินงานในปี 2566 ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากมีคะแนนจากแหล่งประเมินเพิ่มขึ้นเพียง 1 แหล่งข้อมูล คือ แหล่งประเมิน PERC คะแนนเพิ่มขึ้นจาก 35 คะแนนในปี 2565 เป็น 37 คะแนน ในปี 2566 มีคะแนนจากแหล่งประเมินคงที่ มีจำนวน 5 แหล่งประเมิน คือ (1) แหล่งประเมิน EIU จำนวน 37 คะแนน (2) แหล่งประเมิน GI จำนวน 35 คะแนน (3) แหล่งประเมิน IMD จำนวน 43 คะแนน (4) แหล่งประเมิน PRS จำนวน 32 คะแนน และ (5) แหล่งประเมิน V-DEM จำนวน 26 คะแนน และมีคะแนนจากแหล่งประเมินลดลง มีจำนวน 3 แหล่งประเมิน คือ (1) แหล่งประเมิน BF(TI) คะแนนลดลงจาก 37 คะแนนในปี 2565 เป็น 33 คะแนน ในปี 2566 (2) แหล่งประเมิน WEF คะแนนลดลงจาก 45 คะแนน ในปี 2565 เป็น 36 คะแนน ในปี 2566 และ (3) แหล่งประเมิน WJP คะแนนลดลงจาก

34 คะแนนในปี 2565 เป็น 33 คะแนน ในปี 2566 สะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากในการแก้ไขปัญหาการทุจริตเชิงระบบ แม้จะมีความพยายามในการดำเนินนโยบายและมาตรการต่อต้านการทุจริตมาอย่างต่อเนื่อง แต่ผลลัพธ์ที่ได้ยังไม่สามารถยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ การที่คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ไม่สามารถยกระดับขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญยังอาจสะท้อนถึงความจำเป็นในการทบทวนและปรับปรุงยุทธศาสตร์การต่อต้านการทุจริตของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาจต้องมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรในภาครัฐอย่างจริงจัง

4. สถานการณ์การทุจริตในประเทศไทย

การทุจริตในประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญและมีความซับซ้อน แม้ว่าจะมีความพยายามในการแก้ไขและป้องกัน การทุจริตจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและองค์กรอิสระ แต่การทุจริตยังคงเกิดขึ้นในหลายระดับของสังคมและหน่วยงานรัฐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งปัจจัยที่ทำให้การทุจริตยังคงแพร่หลายในประเทศไทย คือ โครงสร้างทางการเมืองและระบบราชการที่ยังขาดความโปร่งใสในการทำงานของหน่วยงานรัฐ การกระจายอำนาจที่ไม่สมดุล และการมีอิทธิพลของกลุ่มผู้มีอำนาจสามารถนำไปสู่การทุจริตได้ง่าย ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมาย

ที่อ่อนแอถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายและมาตรการต่อต้านการทุจริต แต่การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ ทำให้ผู้กระทำความผิด หลีกเลี่ยงการถูกลงโทษได้ และการขาดวัฒนธรรมความรับผิดชอบ เนื่องจากในบางกรณี การทุจริตถูกมองว่าเป็นเรื่องปกติ ซึ่งทำให้ ประชาชนบางกลุ่มไม่รู้สึกรู้ว่า การทุจริตเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข โดยการศึกษาศานาณการณการทุจริตของประเทศไทยจากข้อมูล การรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต คณะที่ปรึกษาการศึกษาข้อมูลสถิติ การรับเรื่องร้องเรียนในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ศึกษาสถิติการรับเรื่องร้องเรียน ในปีงบประมาณ 2562 – 2566

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ศึกษาสถิติการรับเรื่อง ร้องเรียนประจำปี 2563 – 2567

- กองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ (บก.ปปป.) ศึกษาสถิติการรับเรื่องร้องเรียน ในปีงบประมาณ 2563 – 2567

รายละเอียดดังนี้

4.1 สถานการณ์การทุจริตของประเทศไทยจากข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

สถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ในปีพ.ศ. 2562 – 2566 มีจำนวน 32,410 เรื่อง ซึ่งในแต่ละปีงบประมาณสถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยมีรายละเอียดดังนี้

- พ.ศ. 2562 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตจำนวน 6,773 เรื่อง⁶
- พ.ศ. 2563 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต จำนวน 6,060 เรื่อง⁷

⁶ สำนักวิจัยและบริหารวิชาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (2563). **สถานการณ์การทุจริตประเทศไทยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562**. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ป.ป.ช., น. 14-22.

⁷ สำนักวิจัยและบริหารวิชาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (2564). **สถานการณ์การทุจริตประเทศไทยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563**. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ป.ป.ช., น. 17-23.

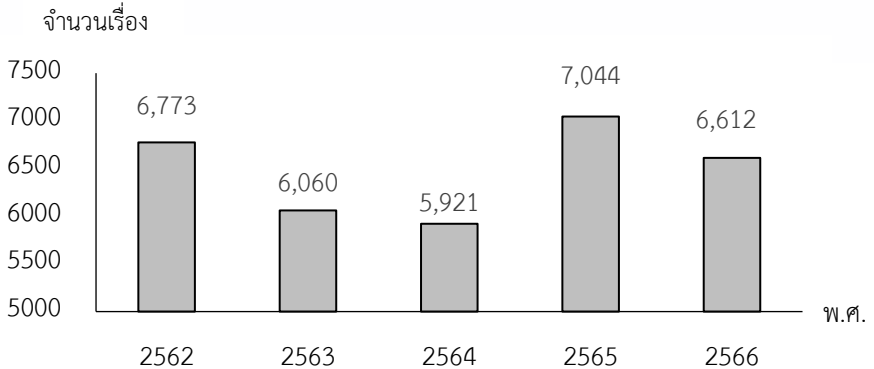
- พ.ศ. 2564 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต จำนวน 5,921 เรื่อง ⁸
 - พ.ศ. 2565 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต จำนวน 7,044 เรื่อง ⁹
 - พ.ศ. 2566 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต จำนวน 6,612 เรื่อง ¹⁰
- รายละเอียดดังภาพที่ 4

⁸ สำนักวิจัยและบริการวิชาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (2565). **สถานการณ์การทุจริตประเทศไทยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564**. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ป.ป.ช., น. 15-24.

⁹ สำนักวิจัยและบริการวิชาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (2566). **สถานการณ์การทุจริตประเทศไทยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ป.ป.ช., น. 23-31.

¹⁰ สำนักวิจัยและบริการวิชาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (2567). **สถานการณ์การทุจริตประเทศไทยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566**. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ป.ป.ช., น.42-44.

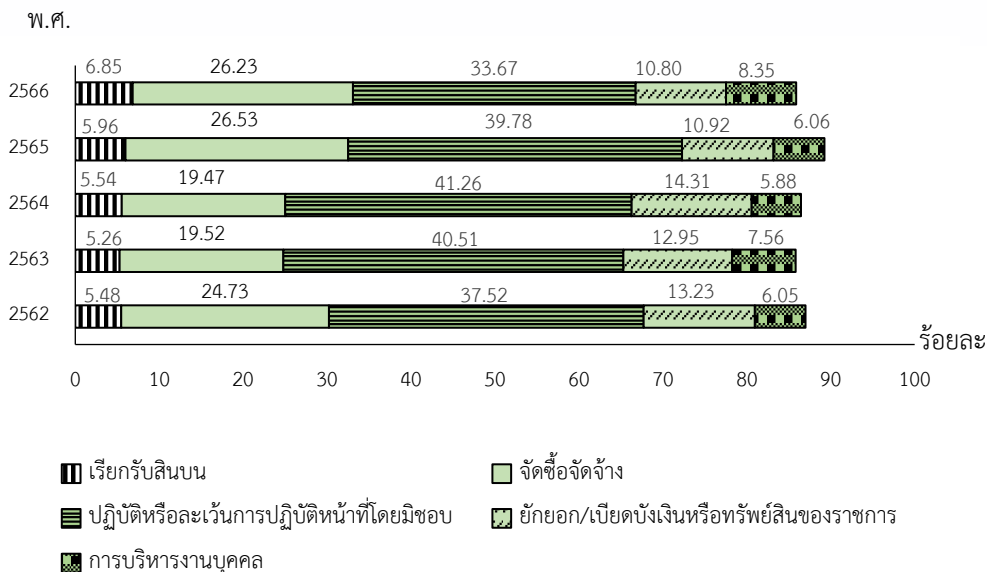
ภาพที่ 4 สถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ช.
ปี พ.ศ. 2562 – 2566

โดยสถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบจำนวน 12,467 เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้างจำนวน 7,614 เรื่อง และการยกยอก/เบียดบังเงินหรือทรัพย์สินของราชการ จำนวน 4,011 เรื่อง ซึ่งตั้งแต่ปีพ.ศ. 2562 – 2566 สำนักงาน ป.ป.ช. รับเรื่องไว้พิจารณา จำนวน 17,545 เรื่อง และมอบหมายให้หน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบในการดำเนินการ จำนวน 14,865 เรื่อง รายละเอียดดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 สถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาสูงสุด 5 ลำดับแรก ตั้งแต่ปี

พ.ศ. 2562 – 2566

ที่มา : สำนักวิจัยและบริการวิชาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
สำนักงาน ป.ป.ช. (2563 - 2567)

ทั้งนี้หน่วยงานที่มีสถิติการร้องเรียนมากที่สุด 5 อันดับ ในปี พ.ศ. 2562 – 2566 คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน 7,967 เรื่อง กระทรวงมหาดไทย จำนวน 1,726 เรื่อง กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1,293 เรื่อง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 762 เรื่อง และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จำนวน 533 เรื่อง รายละเอียดดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 สถิติหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด 5 อันดับ ของสำนักงาน ป.ป.ช. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2566

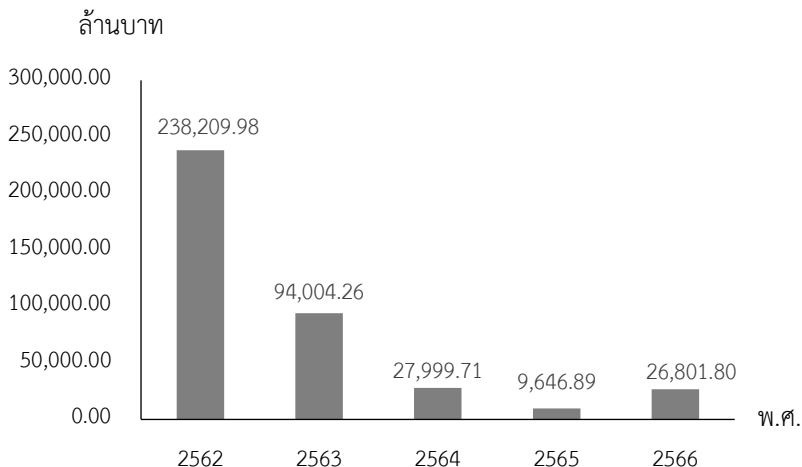
ที่มา : ระบบบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนและคดี (CCMS)

หมายเหตุ : * ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เริ่มเรื่องถูกกล่าวหา เนื่องจากเริ่มก่อตั้งเมื่อเดือนพฤษภาคม 2562

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากข้อมูลเรื่องร้องเรียนในปี พ.ศ. 2562 – 2566 พบว่า มีมูลค่าความเสียหายจำนวน 396,662.64 ล้านบาท โดยจำแนกเป็นรายปีได้ ดังนี้

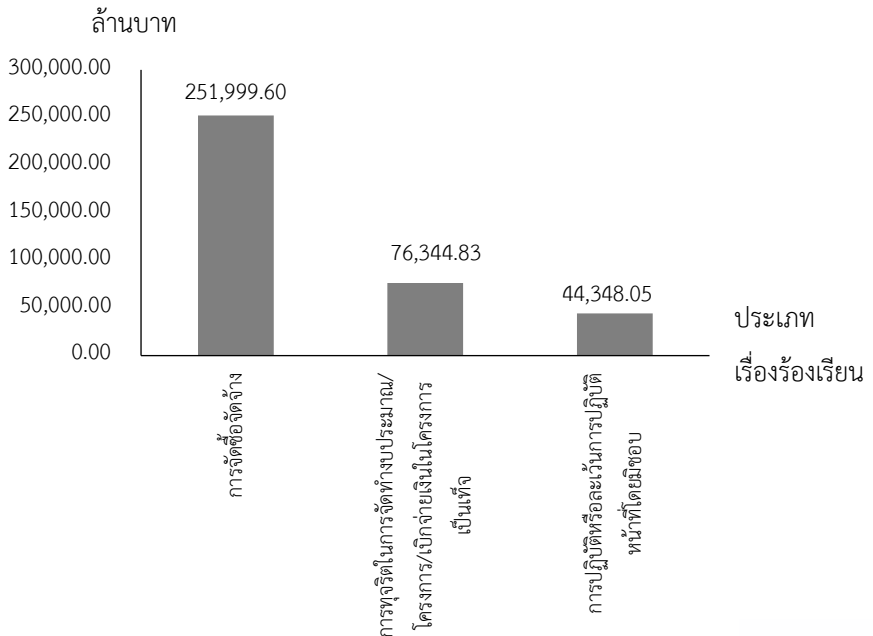
- พ.ศ. 2562 มีมูลค่าความเสียหายจำนวน 238,209.98 ล้านบาท
- พ.ศ. 2563 มีมูลค่าความเสียหายจำนวน 94,004.26 ล้านบาท
- พ.ศ. 2564 มีมูลค่าความเสียหายจำนวน 27,999.71 ล้านบาท
- พ.ศ. 2565 มีมูลค่าความเสียหายจำนวน 9,646.89 ล้านบาท
- พ.ศ. 2566 มีมูลค่าความเสียหายจำนวน 26,801.80 ล้านบาท

ภาพที่ 7 มูลค่าความเสียหายของการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาในปี พ.ศ. 2562 – 2566

โดยมูลค่าความเสียหายมากที่สุด 3 ลำดับ คือ การจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 251,999.60 ล้านบาท การทุจริตในการจัดทำงบประมาณ/โครงการ/เบิกจ่ายเงินในโครงการเป็นเท็จจำนวน 76,344.83 ล้านบาท และการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบจำนวน 44,348.05 ล้านบาท ซึ่งตั้งแต่ปีพ.ศ. 2562 – 2566 สำนักงาน ป.ป.ช. รับเรื่องไว้พิจารณา มีมูลค่าความเสียหาย จำนวน 389,338.23 ล้านบาท และมอบหมายให้หน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบในการดำเนินการมีมูลค่าความเสียหาย 7,324.41 ล้านบาท รายละเอียดดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 มูลค่าความเสียหายมากที่สุด 3 ลำดับ ปี พ.ศ. 2562 – 2566

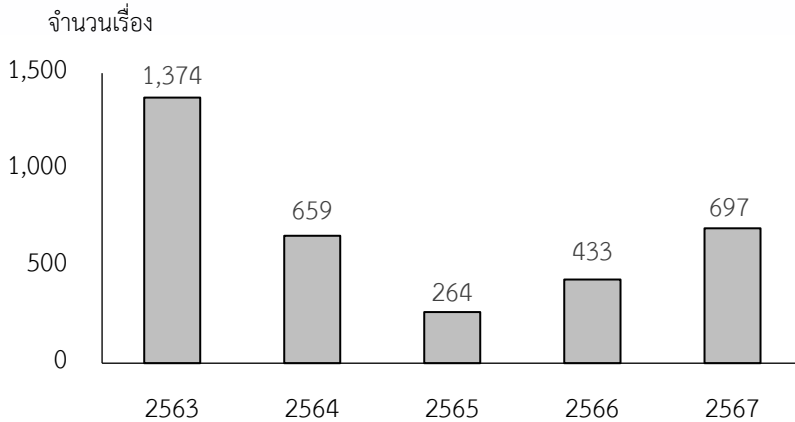

4.2 สถานการณ์การทุจริตของประเทศไทยจากข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

สถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในปี พ.ศ. 2563 – 2567 มีจำนวน 3,427 เรื่อง ซึ่งในแต่ละปีงบประมาณสถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยมีรายละเอียดดังนี้

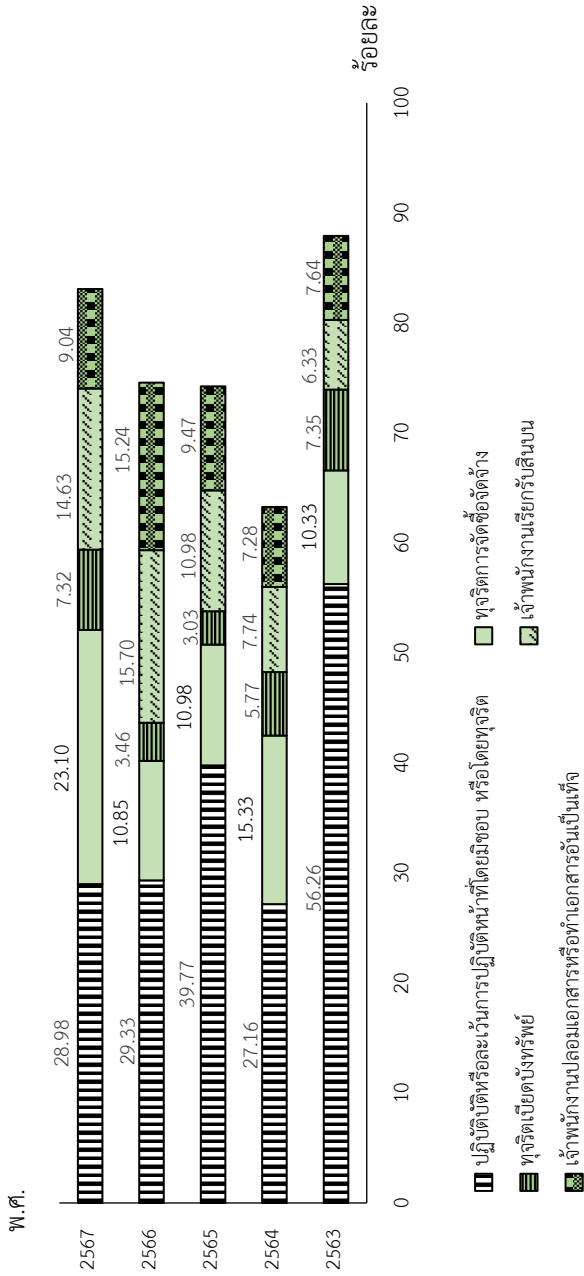
- พ.ศ. 2563 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต จำนวน 1,374 เรื่อง
- พ.ศ. 2564 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต จำนวน 659 เรื่อง
- พ.ศ. 2565 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต จำนวน 264 เรื่อง
- พ.ศ. 2566 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต จำนวน 433 เรื่อง
- พ.ศ. 2567 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต จำนวน 697 เรื่อง

ภาพที่ 9 สถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ท.
ปี พ.ศ. 2563 – 2567

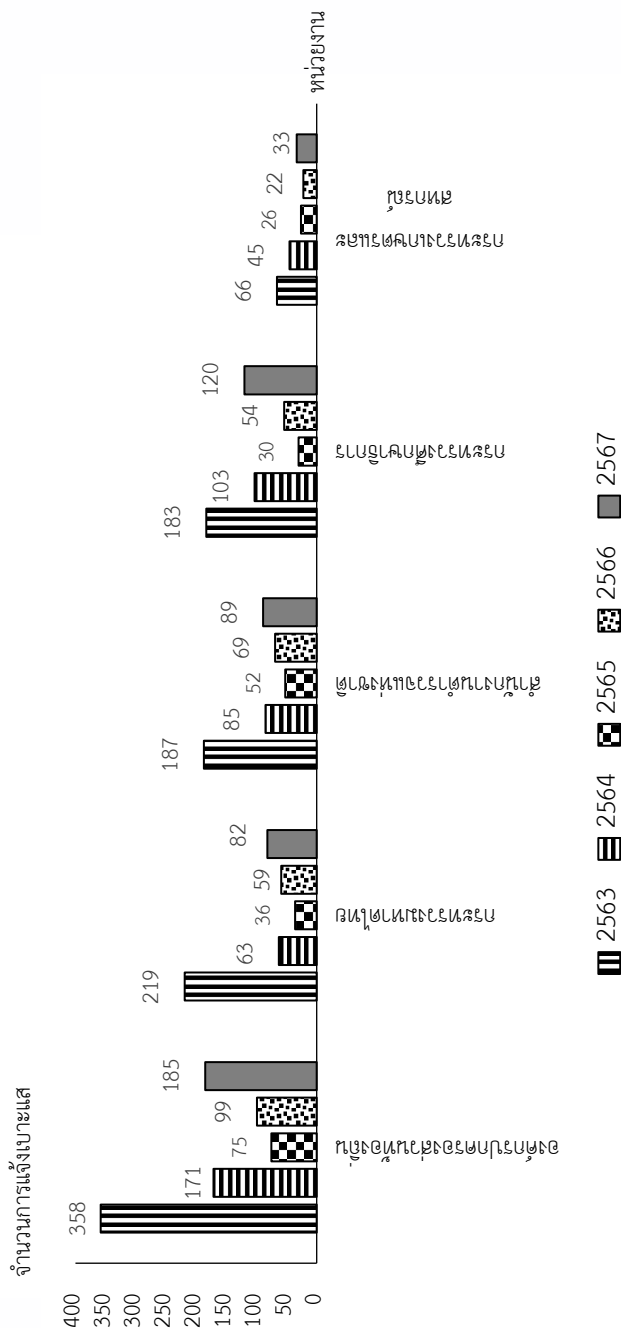
สถิติการแจ้งเบาะแสสูงสุด 5 ลำดับแรก คือ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต ทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างทุจริตเบียดบังทรัพย์สิน เจ้าพนักงานเรียกรับสินบน และเจ้าพนักงานปลอมเอกสารหรือทำเอกสารอันเป็นเท็จ โดยหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด 5 อันดับในช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2567 คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รายละเอียดดังภาพที่ 10 และภาพที่ 11

ภาพที่ 10 สถิติการรับเรื่องร้องเรียนของสำนักงาน ป.ป.ท. สูงสุด 5 ลำดับในช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2567

ที่มา : สำนักงาน ป.ป.ท. (2567). ฐานข้อมูลทำรายงานสถานการณ์คดี

ภาพที่ 11 หน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด 5 อันดับที่ผ่านมา ป.ป.ท. รับเรื่องในช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2567

ที่มา : สำนักงาน ป.ป.ท. (2567). ข้อมูลการทำรายงานสถานการณ์คดี

4.3 สถานการณ์การทุจริตของประเทศไทยจากข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตของกองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (บก.ปปป.)

สถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตของกองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (บก.ปปป.) ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2567 ที่ บก.ปปป. ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจำนวนทั้งสิ้น 1,138 เรื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- พ.ศ. 2563 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตจำนวน 138 เรื่อง

- พ.ศ. 2564 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตจำนวน 119 เรื่อง

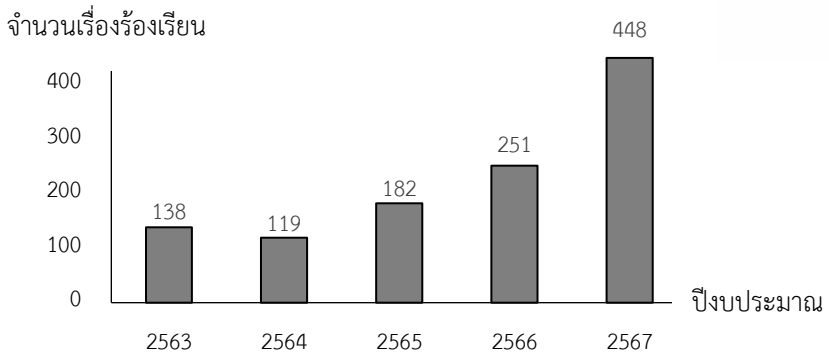
- พ.ศ. 2565 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตจำนวน 182 เรื่อง

- พ.ศ. 2566 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตจำนวน 251 เรื่อง

- พ.ศ. 2567 มีสถิติการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตจำนวน 448 เรื่อง

รายละเอียดดังภาพที่ 12

ภาพที่ 12 จำนวนเรื่องร้องเรียนที่ บก.ปปป. ตรวจสอบ

ที่มา: สำนักวิจัยและบริการวิชาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
สำนักงาน ป.ป.ช. (2563 - 2567)

จากสถิติการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาและมูลค่าความเสียหาย
ที่ปรากฏข้อมูลจากทั้ง 3 หน่วยงานที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า หน่วยงาน
ภาครัฐในประเทศไทยยังมีการทุจริตที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เป็นปัญหา
ที่มีความซับซ้อนและส่งผลกระทบในหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ
สังคม และการเมือง เป็นการทุจริตที่เกิดขึ้นในหลายระดับของระบบ
ราชการและองค์กรภาครัฐ เช่น การรับสินบน การใช้ตำแหน่งหน้าที่
ในทางที่ผิด หรือการละเลยในการบังคับใช้กฎหมายหรือระเบียบ
ข้อบังคับต่าง ๆ

ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นปัญหาที่ได้รับความสนใจอย่างมากในสังคมไทย เนื่องจากเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้งบประมาณของภาครัฐ ซึ่งถ้าไม่มีความโปร่งใสและประสิทธิภาพอาจนำไปสู่การทุจริตและการสูญเสียงบประมาณของชาติ

การยกยอก/เบียดบังเงินหรือทรัพย์สินของราชการ เป็นปัญหาที่มีมาอย่างยาวนานและส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการภาครัฐ ประเทศสูญเสียทรัพยากร และบั่นทอนความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบราชการและกฎหมาย

การทุจริตในการจัดงบประมาณ/โครงการ หรือเบิกจ่ายเงินในโครงการเป็นเท็จ เป็นปัญหาที่พบได้บ่อยในระบบราชการของประเทศไทยในปัจจุบัน และส่งผลให้ประเทศสูญเสียงบประมาณและทรัพยากรที่ควรใช้ในการพัฒนาประเทศ รวมถึงส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐบาลและความยุติธรรมในสังคม

ปัญหาการเรียกรับสินบน เป็นปัญหาทุจริตที่แพร่หลายในหลายหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่บางคนอาจเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการให้บริการที่ควรเป็นหน้าที่ เช่น การออกเอกสาร การอนุมัติโครงการ หรือการเร่งรัดกระบวนการทางราชการ

การร่ำรวยผิดปกติของเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นปัญหาการทุจริตที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ที่มีทรัพย์สินมากเกินกว่าที่สามารถอธิบายได้จากรายได้ตามกฎหมายมักถูกตั้งข้อสงสัยว่าอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับ

สินบน การยกยอเกียรติยศของรัฐบาล หรือการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

ปัญหาการออกเอกสารสิทธิที่ดินอย่างมิชอบ เป็นปัญหาที่พบได้บ่อย โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีมูลค่าสูงหรือมีความขัดแย้งเรื่องสิทธิการครอบครอง เจ้าหน้าที่รัฐบางรายอาจรับสินบนเพื่อออกเอกสารสิทธิที่ดินให้กับบุคคลที่ไม่ควรได้รับสิทธิ หรือออกเอกสารที่ดินในพื้นที่ป่าไม้หรือที่สาธารณะ

การบริหารงานบุคคล (การบรรจุ/แต่งตั้ง/เลื่อนตำแหน่ง/โยกย้าย/ลงโทษทางวินัย) เป็นปัญหาที่เกิดจากเจ้าหน้าที่บางรายอาจใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการบรรจุหรือโยกย้ายตำแหน่ง นอกจากนี้การลงโทษทางวินัยที่ไม่เป็นธรรมก็เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่บางคนถูกปกป้องจากการลงโทษทางวินัยเนื่องจากมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้มีอำนาจ

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากเจ้าหน้าที่รัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนในการแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวหรือให้ประโยชน์แก่กลุ่มพวกพ้องโดยที่ละเลยหรือขัดขวางประโยชน์ส่วนรวม

การฝ่าฝืนจริยธรรมโดยเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติและการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานจริยธรรมที่ควรจะเป็น เช่น การแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวจากตำแหน่ง

หน้าที่ การใช้ตำแหน่งเพื่อข่มขู่หรือกดดันผู้อื่น หรือการละเลยหน้าที่ ในการดูแลประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น

ทั้งนี้จากข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตจากสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และ บก.ปปป. ทำให้ทราบว่า การทุจริตในปัจจุบันของประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นในทุกภาคส่วน แม้ว่าประเทศไทยจะมีกรอบกฎหมายและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ทุกหน่วยงานยังต้องเผชิญกับการ ติดสินบนหรือการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ในอดีตการทุจริตส่งผลกระทบต่อเงินงบประมาณของประเทศอย่างมหาศาล อาทิ

- การทุจริตเชิงนโยบายในกรณีการทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งก่อให้เกิดการทุจริตการจัดซื้อยา และเวชภัณฑ์ สร้างความเสียหาย 181 ล้านบาท โดยสามารถ ยึดทรัพย์สินจำนวน 233,880,000 บาท ตกเป็นของแผ่นดิน และศาล สั่งให้ลงโทษจำคุก 15 ปี

- คดีทุจริตโครงการบำบัดน้ำเสียคลองด่าน จังหวัด สมุทรปราการ เป็นอนุสรณ์เตือนใจถึงการทุจริตกรณีการก่อสร้าง ในโครงการจัดการน้ำเสีย อำเภอลองด่านที่ถูกทิ้งร้างไว้ ทำให้ขาดต้อง สูญเสียเงินไปถึง 23,701 ล้านบาท โดยสามารถเพิกถอนโฉนด 5 แปลง เนื้อที่ 1,358 ไร่ ให้กลับมาเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน และ สั่งลงโทษผู้กระทำความผิดให้จำคุก 10 ปี

- กรณีการทุจริตโครงการรับจำนำข้าวและการระบายข้าว โดยปี 2555 ตรวจสอบพบการทุจริตในโครงการรับจำนำข้าว 115 คดี มูลค่าความเสียหาย 541 ล้านบาท และปี 2556 พบการทุจริตอีก 59 คดี มูลค่าความเสียหาย 79.8 ล้านบาท สามารถลงโทษผู้กระทำผิดให้ชดใช้ค่าเสียหาย และลงโทษอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ให้จำคุกเป็นเวลา 48 ปี

กรณีศึกษาการทุจริตที่ยกตัวอย่างมานั้น เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการการทุจริตและการหาผลประโยชน์ที่สร้างความเสียหายต่องบประมาณของภาครัฐอย่างมหาศาลครอบคลุมเกือบทุกมิติของสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการลดการทุจริตและการหาผลประโยชน์ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วน

5. ผลการเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ขณะที่ปรีชามีการจัดกิจกรรมเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือ จำนวน 2 ครั้ง คือ การเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาคเอกชนและชาวต่างชาติ และการเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผลการเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือ

ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย คือ การบังคับใช้กฎหมาย อย่างจริงจังและเท่าเทียม การเพิ่มบทลงโทษให้รุนแรงขึ้น และสื่อสาร เกี่ยวกับบทลงโทษให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกให้กับคนรุ่นใหม่ไม่ทนต่อการทุจริต โดยปลูกฝังและสอดแทรกเนื้อหาในระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสไม่ทนต่อการทุจริต และ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสการทุจริต นอกจากนี้ควรมีการปฏิรูป การเมืองอย่างเป็นรูปธรรม ผู้นำหรือผู้บริหารของประเทศ และ หน่วยงานภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนและเข้มแข็ง โดยมีการสร้างความเข้มแข็งของบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐตั้งแต่ระดับบนลงล่าง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการทุจริตในองค์กรสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีการพัฒนาาระบบภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้น โดยมีการแสดงข้อมูลออนไลน์แบบเรียลไทม์ รวมถึง

มีการพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัลให้มีการคัดกรองให้ผู้เข้าใช้งานลงชื่อ
เข้าใช้แบบครั้งเดียว และสร้างกระบวนการที่โปร่งใสทั้งในภาครัฐและ
เอกชนในการดำเนินงานร่วมกัน

5.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการต่อสู้กับการทุจริต

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมถึงการยกระดับ
ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ยังมีปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด
ในการต่อสู้กับการทุจริต คือ ปัญหาด้านวัฒนธรรมและค่านิยม
ซึ่งปัจจุบันจิตสำนึกของประชาชนภายในประเทศมีมุมมองว่าการทุจริต
เป็นเรื่องปกติ เนื่องจากการทุจริตเป็นวัฒนธรรมที่ฝังรากลึกมายาวนาน
ในสังคมไทยและค่านิยมของประเทศไทยสามารถยอมรับการทุจริต
ภายในประเทศได้ รวมถึงผู้นำประเทศและผู้บริหารบางหน่วยงาน
ยังไม่จริงจังและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากรในระดับล่าง
นอกจากนี้ยังมีปัญหาการแทรกแซงของผู้มีอิทธิพลในกระบวนการ
ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประกอบกับประชาชนภายในประเทศ
ไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมายที่บังคับใช้ และข้อบังคับกฎหมาย
มีช่องว่างที่ผู้กระทำความผิดสามารถกระทำการทุจริตได้โดยไม่ผิด
กฎหมาย รวมถึงในการบังคับใช้กฎหมายผู้บังคับใช้กฎหมายไม่มี
ความจริงจังและเข้มแข็งต่อการนำไปใช้ อีกทั้งปัจจุบันภาพรวม
ความเหลื่อมล้ำไทยอยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำ
ทางเศรษฐกิจ ประชาชนบางกลุ่มมีความยากจน ส่งผลให้เกิดการทุจริต
ภายในสังคมได้ง่าย โดยผู้มีอำนาจทางการเงินสามารถกระทำการทุจริต

ในสังคมได้โดยไม่มี การตรวจสอบ จึงทำให้สังคมยังมีความเห็นแก่ตัว และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม

นอกจากนี้ประชาชนยังขาดความกล้าในการเรียกร้องความยุติธรรม หรือแจ้งเบาะแสการทุจริตในพื้นที่ให้กับหน่วยงานที่ดำเนินการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตได้รับทราบข้อมูลการทุจริตอย่างแท้จริง

5.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการขับเคลื่อน แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ยังไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้ตามแผนที่วางไว้เนื่องจากมี ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) รายละเอียดดังนี้

แผนงานเรื่องที่ 1 การป้องกันการติดสินบน พบว่า ปัญหา สำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อน คือ การติดสินบน เครือข่ายอุปถัมภ์ และความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เป็นปัญหาที่เกิดจากภาครัฐมีส่วนได้ส่วนเสียหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับภาครัฐ ภาคเอกชนให้ผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อแลกกับความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ จึงมีทัศนคติในการเลือกจ่ายสินบน เพื่อให้ได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็วกว่า ส่งผลให้การติดสินบนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งข้อจำกัด ในการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนที่ไม่ทั่วถึง ขาดงบประมาณในการพัฒนา

Platform ที่เป็น E-service และระบบ Digital ในการทำธุรกรรม รวมถึงขาดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการนำมาให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้บริหารใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์และช่วยเหลือพวกพ้อง โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียช่วยกันปกปิดการกระทำความผิด อาศัยช่องว่างในการกระทำการทุจริต และในสังคมยังมีวัฒนธรรมของระบบอุปถัมภ์ ประกอบกับประชาชนยังขาดความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเกี่ยวกับเอกสาร และไม่ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตอย่างแท้จริง

แผนงานที่ 2 การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ พบว่า ปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อน คือ เครือข่ายอุปถัมภ์ ความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และความท้าทายในการบังคับใช้กฎหมาย เป็นปัญหาที่เกิดจากผู้มีอำนาจใช้อำนาจในทางที่ผิดมาควบคุมหน่วยตรวจสอบ การแทรกแซงการแต่งตั้งข้าราชการของผู้มีอำนาจเพื่อช่วยเหลือพวกพ้อง และมีการใช้อิทธิพลอยู่ภายหลังจากดำเนินงานของภาคเอกชน และการดำเนินการของภาคเอกชนเป็นการคำนึงถึงผลกำไรมากกว่าความถูกต้อง รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายหรือระเบียบไม่มีประสิทธิภาพ โดยผู้บังคับใช้กฎหมายหาช่องว่างของกฎหมายเพื่อเรียกรับผลประโยชน์ และระบบอุปถัมภ์เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นในสังคมไทย ทำให้ผู้คนมองว่าเป็นเรื่องปกติและยอมรับได้ อีกทั้ง

ในมุมมองของประชาชนมองว่ากระบวนการทำงาน/การดำเนินการของระบบราชการล่าช้า ไม่คุ้มค่าในการแจ้งเบาะแสส่งผลให้ประชาชนบางกลุ่มยังเพิกเฉย/ไม่ให้ความสำคัญ/มองเห็นประโยชน์ส่วนตน และประชาชนยังไม่ทราบช่องทางในการแจ้งเบาะแสและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบเจ้าหน้าที่รัฐอย่างแท้จริง ประกอบกับภาครัฐไม่เห็นความสำคัญในการให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

แผนงานเรื่องที่ 3 การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐ

อย่างคุ้มค่า พบว่า ปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อน คือ ปัญหาการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นปัญหาที่เกิดจากงานนอกแผนจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นการจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง/วงเงินเล็กน้อย โดยจัดจ้างจากผู้รับจ้างรายเดิม (เจ้าประจำ) มีการนำผลประโยชน์ไปให้พวกพ้อง เช่น บริษัทเอกชนที่เป็นคู่สัญญากับภาครัฐ ภาคเอกชนมีการเสนอให้สินบนต่อเจ้าหน้าที่รัฐส่งผลให้มีการสมยอมกันทั้ง 2 ฝ่าย ทั้งเจ้าหน้าที่รัฐและเอกชน ประกอบกับการไม่มีระบบควบคุมการใช้ทรัพยากรมีการใช้ทรัพยากรภาครัฐโดยไม่คำนึงถึงความคุ้มค่า และประโยชน์ของราชการ ผู้ปฏิบัติขาดจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนรวม และหน่วยงานภาครัฐไม่เปิดเผยข้อมูลระหว่างกันทำให้เชื่อมโยงข้อมูลไม่ได้ และประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างจึงไม่กล้าแจ้งเบาะแสการทุจริต รวมถึงปัจจุบันประชาชนกังวลเรื่องความปลอดภัยในกรณีแจ้งเรื่องการทุจริต

แผนงานที่ 4 ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

พบว่า ปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อน คือ ประสิทธิภาพของหน่วยงานการต่อต้านการทุจริต ความท้าทายในการบังคับใช้กฎหมาย การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนต่อการทุจริตยังไม่เพียงพอ การศึกษา และการสร้างจิตสำนึก ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากการขาดความต่อเนื่อง ในการสร้างเครือข่ายภาคีในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ผู้บริหารองค์กรไม่เห็นความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ภาครัฐซึ่งเป็นหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างจริงจัง ไม่มีเจ้าภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อย่างจริงจัง ภาคเอกชนไม่สามารถเข้าถึงการดำเนินงานภาครัฐ ได้ทั้งหมดมีเพียงเอกชนเฉพาะกลุ่มเท่านั้น และหน่วยงานเอกชนบางแห่ง ยังขาดองค์ความรู้ด้านการดำเนินงานการป้องกันการทุจริต รวมถึง การสร้างจิตสำนึกของประชาชนยังไม่สามารถสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงการดำเนินงาน ภาครัฐ ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การดำเนินงานภาครัฐได้ และประชาชนยังมีความเกรงกลัวอิทธิพล/ อำนาจของหน่วยงานภาครัฐ

5.4 ข้อเสนอแนะจากการเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

5.4.1 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานรายแผนตามแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานรายแผนตามแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) จากการเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ดังนี้

แผนงานเรื่องที่ 1 การป้องกันการติดสินบน

- ควรมีแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ การทำเอกสารต่าง ๆ ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการลดขั้นตอนการติดต่อเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจในระดับเจ้าหน้าที่/ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรต้องกำหนดทิศทางและมีนโยบายที่ชัดเจนในการต่อต้านการติดสินบน

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านกฎหมายควรมีการดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและบทลงโทษต่อผู้กระทำความผิดฐานการทุจริตที่เข้มงวดและจริงจัง

- ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพและกลุ่มเป้าหมายในการทำ MOU ร่วมกันระหว่างรัฐ/เอกชน/ประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจระดมความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐเพื่อหาข้อสรุปที่ไปสู่ทิศทางเดียวกัน
- ออกแบบระบบที่สามารถให้ประชาชนติดตามกระบวนการที่พวกเขาติดต่อหรือแจ้งเบาะแสได้ง่าย โดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตน จะช่วยส่งเสริมความไว้วางใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการแก้ไขปัญหาของประเทศ

แผนงานที่ 2 การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

- ควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด จริงจัง มีการยึดถือกฎหมายเป็นหลักมากกว่าการใช้ดุลยพินิจ
- แต่งตั้งหน่วยงานอิสระเพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ และเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้
- สร้างความชัดเจนบทกฎหมายและสร้างความเข้าใจที่ตรงกันทั้งภาครัฐและเอกชน
- การสร้างภาคีภาคเอกชนในแต่ละภาคส่วน เช่น กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ฯลฯ ร่วมกันตรวจสอบการกระทำผิดอย่างจริงจังโดยส่งเสริมให้สื่อมวลชน

เปิดโปงการกระทำความผิดในลักษณะผลประโยชน์ทับซ้อนให้
สาธารณชนรับทราบ เพื่อให้ภาคเอกชนดำเนินธุรกิจตามกฎหมาย
ขั้นตอน ระเบียบ ที่ทางราชการกำหนด

- เพิ่มช่องทางการร้องเรียนและพัฒนาระบบความคุ้มครอง
พยานที่เกี่ยวข้องกับการร้องเรียนเจ้าหน้าที่รัฐที่มีการใช้อำนาจหรือ
ตำแหน่งในทางที่ผิด

- เพิ่มการประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่รัฐ
ในทุกแพลตฟอร์มให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

แผนงานเรื่องที่ 3 การใช้งบประมาณและทรัพยากร ภาครัฐอย่างคุ้มค่า

- ควรมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ
ทุกโครงการผ่านระบบดิจิทัล และนำกระบวนการบริหารจัดการ
ความเสี่ยงในการทุจริตมาใช้ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ

- จัดให้มีการส่งเสริมความรู้ด้านวินัยและจริยธรรม
แก่บุคลากรให้มีความตระหนักในเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

- จัดทำแผนประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการ
ที่จะขอรับงบประมาณ มีบทลงโทษผู้กระทำผิดที่มีการกระทำการทุจริต
ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ผู้จ้างและ
ผู้รับจ้าง

- สร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้ร่วมตรวจสอบการจัดซื้อ
จัดจ้างภาครัฐ

แผนงานที่ 4 ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

- ควรสร้างแนวร่วมภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

- ผลักดันให้มีกฎหมายที่เข้มงวดและจริงจัง หน่วยงานภาครัฐต้องกำหนดให้แนวทาง นโยบายการแก้ปัญหาเรื่องทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน รวมถึงภาครัฐที่เป็นเจ้าภาพต้องหาตัวแทนภาคเอกชนและตัวแทนกลุ่มประชาชนมาบูรณาการร่วมมือในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

- มีการจัดกิจกรรมและการระดมความคิดวิธีการแก้ปัญหา สร้างแรงจูงใจและสร้างจิตสำนึกด้านการทุจริต และมีการให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกในการดำเนินงานที่มีความโปร่งใส

- เปิดเผยข้อมูลให้หน่วยงานอื่นทราบ และสร้างแรงจูงใจให้กับเอกชนและประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต เช่น รางวัล ใบประกาศ เกียรติบัตร เป็นต้น

5.4.2 ข้อเสนอแนะในภาพรวม

ข้อเสนอแนะในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยจากการเปิดพื้นที่เชิงนโยบายในการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ดังนี้

(1) เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย โดยผู้บังคับใช้กฎหมายต้องมีการบังคับใช้ที่เคร่งครัดไม่มีความโอนเอียง รวมถึง

ข้อกฎหมายควรมีความชัดเจนต่อการปฏิบัติ และจริงจังต่อการลงโทษผู้กระทำความผิดฐานทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต ปัจจุบันมีการนำหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาไปใช้ในสถานศึกษาแล้ว แต่ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการผลักดันและปรับปรุงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการสร้างจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

(3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบภาครัฐ เนื่องจากในปัจจุบันยังมีกลุ่มที่ไม่สนใจต่อการตรวจสอบภาครัฐ ส่งผลให้ภาครัฐใช้ช่องว่างในการทุจริตได้ ดังนั้นควรมีการสร้างความรู้และปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบภาครัฐเพิ่มมากขึ้น

(4) พัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความโปร่งใส เนื่องจากปัจจุบันมีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้แล้ว แต่ยังไม่สามารถสร้างความโปร่งใสต่อการดำเนินงานได้ ดังนั้นควรมีการนำข้อมูลการดำเนินงานภาครัฐขึ้นระบบปฏิบัติการแบบเรียลไทม์เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและลดช่องว่างในการกระทำการทุจริตได้

6. สรุปผลการขับเคลื่อนตามแผนที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตระยะ 5 ปี ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

6.1 แนวทางและมาตรการภายใต้แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้มีการกำหนดแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นกรอบการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการของทุกภาคส่วนในการเพิ่มระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ (1) ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (2) เป้าหมายคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตในแผนระดับต่าง ๆ (3) ผลการดำเนินการขับเคลื่อนค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตช่วงที่ผ่านมา (4) แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) และ (5) กลไกการติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตตามแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยการดำเนินงานภายใต้แผนฯ ได้กำหนดแนวทางมาตรการ โครงการให้สอดคล้องกับประเด็นคำถามของแหล่งการประเมินต่าง ๆ ของดัชนีการรับรู้การทุจริต เป้าหมายและตัวชี้วัดรวมเพื่อเพิ่มระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยให้เป็นไปตามค่าเป้าหมายของแผนทั้ง 3 ระดับ ประกอบด้วย 4 แผนงาน คือ

แผนงานเรื่องที่ 1 การป้องกันการติดสินบน กำหนดให้มี
3 แนวทาง 16 มาตรการ

แผนงานเรื่องที่ 2 การตรวจสอบการใช้อำนาจและ
ตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ กำหนดให้มี 4 แนวทาง 5 มาตรการ

แผนงานเรื่องที่ 3 การใช้งบประมาณและทรัพยากร
ภาครัฐอย่างคุ้มค่า กำหนดให้มี 3 แนวทาง 11 มาตรการ

แผนงานเรื่องที่ 4 ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา
การทุจริต กำหนดให้มี 3 แนวทาง 4 มาตรการ

6.2 แนวคิดและกรอบการประเมิน

การประเมินเป็นคำที่มีถูกให้ความหมายและถูกนิยามไว้เป็น
จำนวนมาก โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542
ราชบัณฑิตยสถาน¹¹ ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นการกะประมาณค่าหรือ
ราคาเท่าที่ควรจะเป็น สำหรับสมคิด พรมจรรย์¹²กล่าวว่า การประเมิน
หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหาร
ตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของ
โครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ว่ามีมากน้อย

¹¹ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2542) **พจนานุกรมศัพท์
สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์รุ่งศิลป์
การพิมพ์.

¹² สมคิด พรมจรรย์. (2552). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี
: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เพียงใด เป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของโครงการ กล่าวคือ โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด ด้านสมหวัง พินยานุวัฒน์¹³ ให้ความหมาย “การประเมิน” หมายถึง กระบวนการในการใช้ความสัมพันธ์ระหว่างการวัดและดุลยพินิจ (Judgement) ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าหรือทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

กล่าวโดยสรุป การประเมิน หมายถึง กระบวนการตรวจสอบโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการที่เป็นประโยชน์นำมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายหลักเกณฑ์ที่วางไว้เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจกระบวนการดำเนินงานและปรับปรุงโครงการ

ลักษณะสำคัญของการประเมินผล

การประเมินผลมีลักษณะที่สำคัญดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2555)

1) การประเมินผลมีวัตถุประสงค์มากกว่าการตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า แต่ยังคงครอบคลุมไปถึงการตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยไม่ได้ตั้งใจด้วย

2) การประเมินผลไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการตรวจสอบผลขั้นสุดท้ายที่เกิดขึ้นเมื่อดำเนินโครงการได้เสร็จสิ้นแล้วเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการประเมินความเหมาะสมและความพร้อมของการจัดทำ

¹³ สมหวัง พินยานุวัฒน์. (2559). วิธีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า.

(พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โครงการก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน ตลอดจนการประเมินความก้าวหน้า
ในระหว่างที่มีการดำเนินโครงการอีกด้วย

3) การประเมินผลเป็นกระบวนการที่สนใจในการหา
คำตอบต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะโครงการใดโครงการหนึ่งไม่ได้สนใจ
ในเรื่องการค้นหาทฤษฎีหรือหลักเกณฑ์ เพื่อนำไปใช้ในการสรุปอ้างอิง
ต่อไปหากแต่เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์เฉพาะโครงการนั้น ๆ
ซึ่งไม่เหมือนกับการวิจัย

4) การประเมินผลเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ
โครงการที่ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ บอกรับ เพื่อการตัดสินใจ
ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย
ของโครงการ

5) การประเมินผล เป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร
จัดการโครงการหรือผู้ปฏิบัติงานโครงการ แนวโน้มของการประเมินผล
ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือแทนที่จะเป็นหน้าที่และ
ความรับผิดชอบของบุคคลภายนอกเป็นผู้ประเมิน (Outsider
Evaluator) แต่หากเน้นความสำคัญที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการเป็น
ผู้ประเมินเอง (Insider Evaluator) และในลักษณะของการประเมิน
ตนเอง (Self-evaluation)¹⁴

¹⁴ พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2555). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : แฮสอ็อฟ
เคอร์มีส์.

กรอบแนวคิดการประเมิน

กรอบแนวคิดการประเมินผลกระทบจากการดำเนินงานตามเป้าหมายใช้ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change) มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบวิธีการประเมิน โดยใช้การอธิบายกระบวนการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและเห็นได้อย่างชัดเจน ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ/กิจกรรมการดำเนินงาน ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบหรือเป้าหมายที่เกิดขึ้น

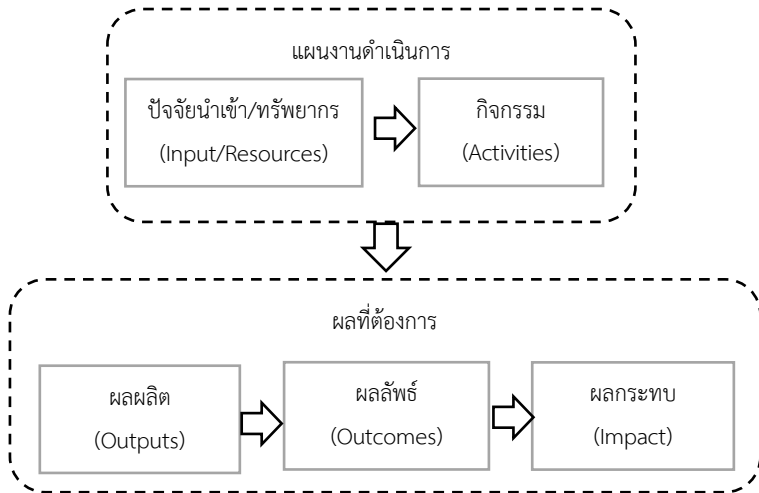
ภาพที่ 13 แสดงกระบวนการและความเชื่อมโยงกันระหว่างแผนงานดำเนินการ และผลจากการดำเนินงานที่ต้องการให้เกิดขึ้นหรือผลที่คาดหวังให้เกิดขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ส่วนที่ 1 แผนงานดำเนินการ เป็นแผนที่จะทำโดยมีรายละเอียดของการดำเนินการ แหล่งทรัพยากรของแผนงานโครงการ/กิจกรรม ปัจจัยหรือสิ่งที่จะต้องใช้และกิจกรรมที่คาดว่าจะดำเนินการ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า/แหล่งทรัพยากร และ 2) กิจกรรม คือ กิจกรรมการดำเนินงานซึ่งเป็นกระบวนการและการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ผลที่คาดหวัง

ส่วนที่ 2 ผลที่ต้องการ เป็นผลที่พึงเกิดขึ้นทั้งหมดของแผนงานโครงการ ทั้งที่เป็นผลลัพธ์ ผลลัพธ์ที่คาดหวัง และผลกระทบ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ผลผลิต เป็นผลที่เกิดขึ้นโดยตรง 2) ผลลัพธ์ เป็นผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการเปลี่ยนแปลงของผู้มีส่วน

ร่วมกับแผนงาน และ 3) ผลกระทบ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่คาดหวังให้เกิดขึ้นหรือไม่คาดหวังให้เกิดขึ้น โดยปรากฏขึ้นจากผลของกิจกรรมของแผนงาน

ภาพที่ 13 กระบวนการความเชื่อมโยงกันระหว่างแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ที่มา: คณะที่ปรึกษา

การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของแผนฯ เป็นการประเมินผลลัพธ์ และผลกระทบจากการดำเนินงาน โดยการนำผลการดำเนินงานตามแผนมาวิเคราะห์ถึงความสอดคล้องของผลการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายของแผนฯ เป็นการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ ปัจจัยนำเข้า/ทรัพยากร กิจกรรม ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบตาม

เป้าหมายของแผนโดยใช้ตารางการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ ใช้เกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานเป็นการให้ค่าคะแนนโดยผู้ดำเนินโครงการในแต่ละประเด็นการประเมินมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ค่าคะแนน 0 คะแนน หมายถึง ไม่เกี่ยวข้อง

ค่าคะแนน 1 คะแนน หมายถึง เกิดผลสำเร็จน้อยมาก

ค่าคะแนน 2 คะแนน หมายถึง เกิดผลสำเร็จน้อย

ค่าคะแนน 3 คะแนน หมายถึง เกิดผลสำเร็จปานกลาง

ค่าคะแนน 4 คะแนน หมายถึง เกิดผลสำเร็จมาก

ค่าคะแนน 5 คะแนน หมายถึง เกิดผลสำเร็จมากที่สุด

รายละเอียดดังนี้

การแปลผลค่าคะแนน Aviles (2001)¹⁵ การให้คะแนนเป็น การวัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้การประเมินผลมีการเปลี่ยนแปลง ที่สม่ำเสมอตามมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบว่าแต่ละหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์หรือผล การดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การให้คะแนน จะประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ว่ามีผลงานการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร โดยกำหนด เกณฑ์การประเมินในระดับค่าเฉลี่ย และกำหนดเกณฑ์การแปลผลช่วง คะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102-103)¹⁶ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เกิดผลสำเร็จมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เกิดผลสำเร็จมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เกิดผลสำเร็จปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เกิดผลสำเร็จน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เกิดผลสำเร็จน้อยมาก

¹⁵ Aviles, C. B. (2001). **Grading with norm-referenced or criterion-referenced measurements : To curve or not to curve, that is the question.** Social Work Education, 20 (5), 603-608..

¹⁶ บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่7).** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น. (น. 102-103).

6.3 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการยกระดับ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ถ่ายทอดมาจากแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยกำหนดแนวทาง มาตรการ โครงการให้สอดคล้องกับประเด็นข้อคำถามของแหล่งการประเมินต่าง ๆ ของดัชนีการรับรู้การทุจริต อีกทั้งคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตยังเป็นค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) โดยในปี พ.ศ. 2567 ระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ไม่น้อยกว่า 53 คะแนนและอยู่ในอันดับไม่เกิน 51

ในการดำเนินการเพื่อมุ่งเป้าสู่การบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ได้กำหนดกรอบเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการของทุกภาคส่วน เป็นการกำหนดการทำงานในแต่ละเรื่อง จำนวน 4 แผน ภายใต้ประเด็นคำถามจากแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินประเทศไทยทั้ง 9 แหล่งข้อมูล ดังนี้

1) การป้องกันการติดสินบน ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล GI, PRS, WEF, IMD กำหนดแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง 16 มาตรการ

2) การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล BF(TI), EIU, PRS, WJP กำหนดแนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง 5 มาตรการ

3) การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล EIU, WEF กำหนดแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง 11 มาตรการ

4) ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล BF(TI), PERC, V-DEM กำหนดแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง 4 มาตรการ

อีกทั้งยังมีการกำหนดประเด็นสำคัญเร่งด่วน เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 มุ่งเน้นการขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนเป็นภาครัฐระบบเปิด (Open Government)

ประเด็นที่ 2 การขับเคลื่อนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ โดยมีผลการดำเนินงานตามแผนฯ ดังนี้

6.3.1 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 1 การป้องกันการติดสินบน

การป้องกันการติดสินบน เป็นประเด็นสำคัญของการทุจริตที่แหล่งข้อมูลดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ให้ความสำคัญในแหล่งข้อมูล GI, IMD, PRS, WEF โดยครอบคลุมการติดสินบนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการประกอบธุรกิจเป็นสำคัญ ทั้งกระบวนการนำเข้า ส่งออก การจัดการสาธารณูปโภคต่าง ๆ, การจ่ายภาษีประจำปี, การประเมินภาษี, การทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างกับภาครัฐ, การพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ, การแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม, การคุ้มครองป้องกันจากตำรวจ, การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา และการให้กู้ยืมเงิน เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ประเด็นคำถามจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการติดสินบนดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดเป็นแผนงานเรื่องที่ 1 การป้องกันการติดสินบน ประกอบด้วย 3 แนวทางการพัฒนา 16 มาตรการ ดังนี้

1. **แนวทางการพัฒนา :** การอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ ประกอบด้วย 9 มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
1.1 การพัฒนา การอำนวยความสะดวก ในการให้บริการของ ภาครัฐที่เอื้อต่อ การค้า การลงทุน และลดโอกาส การรับสินบนจาก การให้บริการรัฐ	พัฒนาการอำนวยความสะดวก ในการให้บริการภาครัฐ ที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน และลดโอกาสการรับสินบน จากการให้บริการภาครัฐ โดยปรับปรุงกระบวนการ ที่มีความเสี่ยงสูงในการใช้ อำนาจหรือดุลพินิจของ เจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นอุปสรรค ต่อการค้าและการลงทุน	สำนักงาน ป.ป.ท.	ดำเนินการรับแจ้งข้อมูลการให้บริการหรือ รายงานผลการวิเคราะห์/ตรวจสอบ และ/หรือ ข้อเสนอจากประชาชนผู้รับบริการเกี่ยวกับ การแก้ไขและปรับปรุงวิธีปฏิบัติ หรือ การดำเนินงานบริการประชาชนของหน่วยงาน ของรัฐ จัดทำ ร่าง พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการ แก่ประชาชน จัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลการประเมินภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง และมีหน่วยงานของรัฐ 10 หน่วยงานประกาศยกเลิกการเรียกรับเอกสาร นิติบุคคล

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
1.2 การขับเคลื่อน การบริการภาครัฐ สำหรับนักลงทุน ชาวต่างชาติ	ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐ สำหรับนักลงทุน ชาวต่างชาติ โดยกำหนดให้ มีศูนย์กลางบริการข้อมูล เกี่ยวกับการลงทุน ในประเทศไทย อำนวย ความสะดวกแก่นักลงทุน และชาวต่างชาติ เป็นศูนย์กลางประสานงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ความสะดวกในการลงทุน ระหว่างนักลงทุนและ ชาวต่างชาติกับหน่วยงาน ภาครัฐของประเทศไทย	สำนักงาน ป.ป.พ.	ข้อเสนอ มาตรการของฝ่ายบริหาร เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการยกระดับธรรมาภิบาลและความโปร่งใส ในการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างและการพิจารณา อนุมัติอนุญาตของทางราชการ และแผน การพัฒนานวัตกรรมจัดการการและธรรมาภิบาล เพื่อขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุน และชาวต่างชาติ (Phuket Sandbox)

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
1.3 ลดขั้นตอน พิธีการศุลกากร การค้าและพัฒนา สู่ระบบดิจิทัล	ตลอดจนเป็นหน่วยงาน ที่ช่วยแก้ไขปัญหา ที่อาจนำไปสู่การเรียกรับ สินบน	กรมศุลกากร	การดำเนินการเพื่อรับชำระโดยวิธีตัดบัญชี ธนาคาร (Direct Debit) การพิจารณาเพื่อเพิ่ม ช่องทางชำระเงินสำหรับแบบแจ้ง การประเมินอากรฯ กศก. 115 ให้สามารถชำระ ผ่านระบบ Bill Payment ได้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
1.4 พัฒนาการ ให้บริการการขอ สิทธิบัตร/ อนุสิทธิบัตร	การดำเนินการให้เป็นสิริรู้ ของประชาชน นักธุรกิจ นักลงทุนผู้ประกอบการต่าง ๆ รวมทั้งเชื่อมโยงข้อมูล กับหน่วยงานอื่นให้เกิด การบูรณาการร่วมกันได้ ระหว่างหน่วยงาน	กรมทรัพย์สิน ทางปัญญา	ดำเนินการพัฒนาระบบฯ ติดตาม โดยผู้ขอสามารถติดตามสถานะคำขอผ่าน ช่องทางที่ได้แจ้งไว้กับกรมฯ ได้ทางไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และกรมทรัพย์สิน ทางปัญญาได้เปิดใช้งาน “ระบบสืบค้นข้อมูล สิทธิบัตรด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI Search)”

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
1.5 การให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจรในพื้นที่ EEC (One Stop Service : EEC - OSS)	สร้างแรงจูงใจ ลดอุปสรรค อำนวยความสะดวก ในการขออนุมัติ อนุญาต ที่เข้ามาประกอบธุรกิจ ในพื้นที่ EEC เพื่อพัฒนา ขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ	สำนักงาน คณะกรรมการ นโยบายเขตพัฒนา พิเศษภาค ตะวันออก	สำรวจความต้องการของผู้รับบริการ ต่อการให้บริการ ของบริการภาครัฐ แบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (EEC OSS) ปีงบประมาณ 2567 เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุง การให้บริการ และการจัดประชุมและสัมมนา หัวข้อ “สร้างการรับรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศสำหรับ การลงทุน ในพื้นที่ อีอีซี (4L)” พร้อมทั้งอบรม การใช้งานระบบบริการ EEC OSS สำหรับ ผู้ใช้งาน ผู้ดูแลระบบ ผู้ประกอบการ
1.6 การพัฒนา การขออนุมัติ	การพัฒนาการขออนุมัติ อนุญาต และการบริการของรัฐ ให้เป็นแบบเบ็ดเสร็จผ่าน	สำนักงาน ก.พ.ร.	1. สามารถออกแบบการให้บริการผ่านระบบดิจิทัล ในภาพรวมของกระทรวง รวม 11 กระทรวง

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
อนุญาตต่าง ๆ ผ่าน ระบบ Biz Portal	ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service) และมีการ เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างกันผ่านแพลตฟอร์ม กลางภาครัฐ		2. ออกแบบ และสนับสนุนให้ส่วนราชการพัฒนา บริการแบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ รวม 21 งาน บริการ 3. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ผ่าน ช่องทางต่าง ๆ
1.7 เพิ่มช่องทาง บริการภาครัฐแบบ เร่งด่วน (Fast track)	ศึกษาและปรับปรุง กระบวนการงานและข้อ กฎหมาย ที่เป็นอุปสรรคเพื่อให้เกิด แนวทางการให้บริการ ในช่องทางพิเศษแบบ เร่งด่วน (Fast Track) โดย	-	-

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
1.8 การประกาศ ความสำเร็จของ พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ความสะดวก ในการพิจารณา อนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. 2558	ครอบคลุมวงจรธุรกิจการขอ อนุญาตก่อสร้างอาคาร เพื่อสื่อสารสร้างการรับรู้ ประชาชนสัมพันธ์ความศึ่บหน้า ของการดำเนินกร ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. 2558 ซึ่งมีส่วนช่วยแก้ปัญหาละ อำนวยความสะดวก ในการอนุมัติอนุญาต ตามเจตนารมณ์เพื่อให้	สำนักงาน ก.พ.ร.	ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
	ผู้ประกอบการและ ประชาชนได้รับความ สะดวกขึ้น (Easier) รวดเร็ว ขึ้น (Faster) และ มีภาระค่าใช้จ่ายที่ลดลง (Cheaper)		
1.9 การให้บริการ ภาครัฐผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (Government e- Service)	การกำกับ ติดตาม การดำเนินการตาม พระราชบัญญัติการปฏิบัติ ราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565	สำนักงาน ก.พ.ร.	จัดทำแนวทางการบริหารจัดการข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้มีส่วนที่ต้องแสดงสามารถ แสดงใบอนุญาตหรือเอกสารหลักฐานเป็นภาพ ทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีอื่นใดวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์อื่นได้

2. แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
2.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเข้ารับการตรวจประเมินมาตรฐานธรรมาภิบาลธุรกิจ อย่างกว้างขวาง และเผยแพร่ให้มากยิ่งขึ้น	ส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเข้ารับการตรวจประเมินมาตรฐานธรรมาภิบาลธุรกิจ อย่างกว้างขวาง และเผยแพร่ให้มากยิ่งขึ้น	- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	ดำเนินการตรวจพิจารณาผลการตรวจประเมินธุรกิจตามเกณฑ์มาตรฐาน ธรรมาภิบาลธุรกิจ ประจำปี 2567
2.2 กำกับมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับ “ธรรมาภิบาลธุรกิจ” (Corporate Governance)	จัดให้มีเกณฑ์จริยธรรม หรือจรรยาบรรณ สำหรับตัวแทน คนกลาง	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	มีเกณฑ์จริยธรรมสำหรับผู้ให้บริการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 และ

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
ตัวกลาง” หรือ Third Party	ภาคเอกชนที่ติดต่อกับ หน่วยงานภาครัฐ กำกับ ติดตาม และเผยแพร่ หลักเกณฑ์จริยธรรม หรือ จรรยาบรรณต่อสาธารณะ	กระทรวง สาธารณสุข	มีการเผยแพร่เกณฑ์จริยธรรมสำหรับผู้ให้บริการ ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554
			หน่วยงานประเมินการดำเนินการตามแนวทาง ปฏิบัติของหน่วยงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567 ตามประกาศกระทรวง สาธารณสุข เรื่อง เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายและเวชภัณฑ์ ที่มีอายุของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2564
		กรมสุขภาพ	มีการเผยแพร่ เรื่อง จรรยาบรรณและ การดำเนินการเกี่ยวกับการพักใช้และเพิกถอน การอนุญาตตัวแทนออกของและผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการออกของบนเว็บไซต์ของกรมสุขภาพ

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
2.3 ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต	เพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน มุ่งสู่การยกระดับมาตรฐานการจัดมาตรฐานธรรมาภิบาลและการต่อต้านการทุจริต	สำนักงาน ป.ป.ท.	การสร้างการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจพร้อมกับให้ตราสัญลักษณ์กับผู้ประกอบการที่เข้าร่วม
		กระทรวงพาณิชย์	มีบริษัท SME ที่ผ่านการรับรองจาก CAC โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (พค.) ได้นำข้อมูลรายชื่อบริษัท ที่ผ่านการรับรองจาก CAC ลงในระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (DBD Datawarehouse+) ซึ่งเป็นระบบตรวจสอบข้อมูลนิติบุคคล โดยจะแสดงตราสัญลักษณ์ CAC ใน “ข้อมูลนิติบุคคล”

3. แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมให้มีระบบการจัดการต่อต้านการให้และ รับสินบนในหน่วยงานรัฐ และเอกชน ประกอบด้วย 4 มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
3.1 พัฒนาระบบการจัดการความเสียหายการรับสินบนจากการใช้ตำแหน่ง	ป้องกันและลดโอกาสการรับสินบน จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยประเมินความเสี่ยงการรับสินบนและความเสี่ยงการรับสินบนและกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน (Flow Chart)	กรมทรัพย์สินทางปัญญา	จัดทำสื่อ Infographic เรื่อง “สินค้าปลอม จ้างแล้วไปไหน” เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการ ถึงกระบวนการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในกรณีที่มีการยึดสินค้าที่เข้าข่ายการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้ได้มีการเผยแพร่ต่อสาธารณชนผ่านทางเว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา
	เอกสาร หลักฐาน ประกอบการพิจารณาที่ชัดเจน ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณะ	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	ดำเนินการประกาศนโยบาย No Gift Policy ของผู้บริหารสูงสุดบนหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน และดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการฯ ต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกัน

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
			และปราบปรามการทุจริตให้กับบุคลากรของหน่วยงาน อาทิ การปลูกจิตสำนึกการปฏิเสธการรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด เป็นต้น
		กรมการจัดหางาน	ดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของหน่วยงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงาน
		กรมการค้าต่างประเทศ	ได้มีหนังสือถึงสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักสำหรับงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2566 ภายใต้งานแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล เพื่อแจ้งขอยกเลิกการดำเนินโครงการ DFT SMART C/O ระยะที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 แล้ว

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
3.2 พัฒนาระบบ และมาตรฐานการ ประเมินความเสี่ยง การทุจริตภาครัฐ	พัฒนาเครื่องมือ ระบบการ บริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงาน ภาครัฐ มีการประเมินความ เสี่ยงการทุจริต จัดทำแผน บริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริต โดยนำ แนวทางการประเมิน	สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม	เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ ขออนุมัติอนุญาตตามภารกิจที่หน่วยงาน รับผิดชอบให้กับผู้ประกอบการในเชิงประมาณ 2567
		สำนักงาน ป.ป.ท.	จัดทำ (ร่าง) เกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐเชิง คุณภาพ “ระบบบริหารจัดการความเสี่ยงการ ทุจริต” (Corruption Risk Management Systems : CRMS)

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
ITA และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาคเอกชนที่เป็นคู่ค้าสัญญา กับหน่วยงานภาครัฐ : ITAGC)	Transparency Assessment of Government Contractors : ITAGC) ให้สามารถสะท้อนการต่อต้านการรับสินบนในหน่วยงาน และมีกระบวนการประเมินระบบการจัดการต่อต้านการให้และการรับสินบน (Anti-bribery management systems)		
3.4 การเสริมสร้างขีดความสามารถของการรับรองระบบการจัดการการต่อต้านการให้	เตรียมความพร้อมในการตรวจประเมิน ISO 37001 : 2016 สร้างมาตรฐานส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีการดำเนินงาน	สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและหน่วยงานอื่นที่สนใจการนำ ISO 37001 : มาตรฐานระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนมาใช้ เป็นแนวทางร่วมกับเครื่องมือการ

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
และรับสินบน ตาม มาตรฐาน ISO 37001 : 2016 โดย พัฒนาสร้างผู้ตรวจ ประเมินระบบการ จัดการต่อต้าน การให้และรับสินบน ตามมาตรฐาน ISO 37001 : 2016	ตามมาตรฐาน ISO 37001 : 2016 มาตรฐานระบบ การจัดการต่อต้านการ ให้และการรับสินบน (Anti- bribery management systems) และกำหนด แนวทางในการส่งเสริม ภาคเอกชนที่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน ISO 37001 ในการประเมินผลงานราชการ		ประเมินการจัดการต่อต้านการให้และรับ สินบน

ผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินการดำเนินงานภายใต้แผนงาน เรื่องที่ 1 การป้องกันการติดสินบน

ผลลัพธ์จากการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 1 การป้องกันการติดสินบน มีแนวทางการพัฒนา คือ การอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และส่งเสริมให้มีระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนในหน่วยงานรัฐและเอกชน ผลการประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน พบว่า มีผลสำเร็จมากตามเป้าหมายของแผน โดยมีการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนที่นำไปสู่การลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ การให้บริการที่ลดการขอเอกสาร ลดขั้นตอนและลดระยะเวลาในการให้บริการ รวมถึงการที่ผู้รับบริการทั้งภาคเอกชน และภาคประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าของการให้บริการ อีกทั้งยังมีการปรับปรุงกระบวนการให้บริการเพื่อลดการรับเงินสด เพื่อป้องกันการทุจริตหรือการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และยังมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติการหรือการดำเนินงานโครงการเพื่อลดโอกาสการเกิดการทุจริต และสร้างมาตรการเพื่อการป้องกันการทุจริตและรับการรับสินบนจากการดำเนินงาน โดยมีคะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผน
แผนงานเรื่องที่ 1 การป้องกันการติดสินบน

ผลลัพธ์การดำเนินงาน	ค่าคะแนน ความสำเร็จ	แปลผล
1. การสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต	3.90	เกิดผลสำเร็จ มาก
2. การอำนวยความสะดวกในการดำเนินการ ทางธุรกิจ	3.60	เกิดผลสำเร็จ มาก
3. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน	3.67	เกิดผลสำเร็จ มาก
4. ระบบการจัดการต่อต้านการให้และ รับสินบน	4.00	เกิดผลสำเร็จ มาก
ผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผน	3.79	เกิดผลสำเร็จ มาก

จุดเด่นของการดำเนินงานโครงการ

การพัฒนากระบวนการให้บริการภาคเอกชนและภาคประชาชนผ่านระบบดิจิทัล เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการบริการที่สะดวกรวดเร็ว โดยการรับบริการผ่านระบบดิจิทัลจะช่วยลดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันนั้นสามารถนำไปสู่การเรียกรับหรือการเสนอสินบนได้ สำหรับการพัฒนา

มาตรการ/แนวทางในการลดความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานนั้นสามารถนำไปสู่การปิดช่องว่างการเกิดการทุจริตในการดำเนินงานของหน่วยงาน ทำให้เกิดการส่งเสริมให้องค์ความรู้แก่องค์กรภาคธุรกิจเอกชน และนักลงทุนเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ข้อจำกัดของการดำเนินงานโครงการ

ขั้นตอนการดำเนินการบางขั้นตอน เช่น การพัฒนากฎหมายไม่สามารถเร่งรัด หรือลดขั้นตอนการดำเนินการได้ ทำให้ไม่สามารถกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จที่แน่นอนได้

หน่วยงานภาครัฐยังกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของหน่วยงาน และไม่สามารถสะท้อนประเด็นความเสี่ยงที่แท้จริงของหน่วยงานได้

ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)

การดำเนินงานโครงการของหน่วยงานบางโครงการที่อยู่ในแผนฯ อาจไม่สามารถช่วยยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้โดยตรง อาทิ การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาการให้บริการการขอรับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร อาจไม่เกี่ยวข้องข้องกับประเด็นคำถามจากแหล่งข้อมูลบางแหล่ง อาทิ GI และ PRS ที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตนำเข้า/ส่งออกสินค้า ดังนั้นการพัฒนาโครงการภายใต้แผนการดำเนินงาน

ควรเป็นโครงการที่ตรงกับข้อคำถามจากแหล่งประเมินโดยตรงเพื่อให้ผลกระทบจากการดำเนินงานสามารถนำไปสู่การยกระดับค่าคะแนนดัชนีการทุจริตได้โดยตรง

ควรเพิ่มการเชื่อมโยงฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการภาคเอกชน เพื่อความถูกต้อง และรวดเร็วในการให้บริการนักลงทุนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเพิ่มกิจกรรมการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการมีส่วนร่วมการขับเคลื่อนการป้องกัน การทุจริตกับชาวต่างชาติ

6.3.2 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 2 การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นประเด็นสำคัญของการทุจริตที่แหล่งข้อมูลดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ให้ความสำคัญในแหล่งข้อมูล BF(TI), EIU, PRS, WJP โดยครอบคลุมประเด็นการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐโดยมิชอบ ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดต่อตำแหน่งแล้วถูกฟ้องร้องหรือลงโทษ การแทรกแซงการแต่งตั้งข้าราชการประจำและการแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายการเมือง มีหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่สามารถจัดการกับรัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่รัฐที่ใช้อำนาจโดยมิชอบ มีระบบรูปแบบอุปถัมภ์ เล่นพรรคเล่นพวกเพื่อให้ได้งานที่เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง การใช้ตำแหน่ง

หน้าที่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตนในเจ้าหน้าที่รัฐฝ่ายบริหาร กระบวนการ
ยุติธรรม ทหารและตำรวจ และฝ่ายนิติบัญญัติ

ผลการวิเคราะห์ประเด็นคำถามจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ
การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ
ดังกล่าวข้างต้นจึงได้กำหนดเป็นแผนงานเรื่องที่ 2 การตรวจสอบการใช้
อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ประกอบด้วย 4 แนวทาง
การพัฒนา 5 มาตรการ ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนา : ป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ในกลุ่มเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และการเงิน/การคลัง ประกอบด้วย 1 มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
กำหนดมาตรการ การตรวจสอบการใช้ ดุลยพินิจและการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบในการนำเข้า ส่งออก การควบคุม แลกเปลี่ยนเงินตรา การประเมินภาษี	เพื่อกำหนดมาตรการ แผน คู่มือการป้องกัน การใช้ดุลยพินิจและการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ในกระบวนการนำเข้า ส่งออก ควบคุม แลกเปลี่ยนเงินตรา การประเมินภาษี และการบังคับใช้	กรมศุลกากร	สำหรับการดำเนินการดำเนินโครงการพัฒนาระบบ AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเอกซเรย์คร่อมสายพานได้มีมติไม่เห็นชอบ ควรดำเนินโครงการฯ ต่อไป เนื่องจากพบว่าการนำโปรแกรม ปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในขณะนี้ ยังไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านการปกป้องสังคมโดยเฉพาะการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการลักลอบนำเข้าเงินตราต่างประเทศ หรือการลดขั้นตอนการทำงานและการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่
	ธนาคารแห่งประเทศไทย		ประกาศผ่อนปรนคลายหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศให้ยืดหยุ่นและคล่องตัว รวมทั้งให้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
			มีการขึ้นทะเบียนเพื่อทดสอบการให้บริการด้วยนวัตกรรมใหม่(sandbox) เพื่อรองรับการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการพัฒนาการให้บริการได้

2. แนวทางการพัฒนา : ป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ในกลุ่มกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย 1 มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
กำหนดมาตรการ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในกระบวนการ ยุติธรรม ไม่ใช้อำนาจ	เพื่อกำหนดมาตรการ แผน คู่มือการป้องกันการ ใช้อำนาจหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในกระบวนการยุติธรรม	สำนักงานศาล ยุติธรรม	- เผยแพร่การประเมินผลและรูปแบบรายงานผล ตามนโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) จากการปฏิบัติหน้าที่และการรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ - ดำเนินกิจกรรมตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนตน	เพื่อผลประโยชน์ส่วนตนและกำราบบังคับใช้		- ปรับปรุงแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

3. แนวทางการพัฒนา : ป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รัฐ ประกอบด้วย 1 มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
เพิ่มวัฒนธรรมการเป็นประชาธิปไตย เพื่อลดการแทรกแซงการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการเจ้าหน้าที่รัฐ	เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเป็นประชาธิปไตย ปลุกและปลุกจิตสำนึก ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตยและไม่ยอมรับการแทรกแซงในการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการเจ้าหน้าที่รัฐ	-	-

4. แนวทางการพัฒนา : รัฐบาลมีการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างจริงจัง ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
4.1 เปร่งรัด กระบวนการ ดำเนินการทางวินัย อาญา ให้เจ้าหน้าที่ รัฐเกรงกลัวต่อการ กระทำความผิด	เพื่อกำหนดเครื่องมือ มาตรการในการส่งเสริม ให้เกิดความซื่อสัตย์สุจริต ในการบริหารงานของ รัฐบาล ให้เจ้าหน้าที่รัฐ ที่ใช้อำนาจหน้าที่มีขอบ เกรงกลัวต่อกฎหมาย รวมถึงการเร่งรัด กระบวนการดำเนินการ ทางวินัย อาญา ให้ เจ้าหน้าที่รัฐเกรงกลัวต่อ การกระทำความผิด	สำนักงาน ป.ป.ท.	ดำเนินการจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลการติดตามผล การดำเนินการทางวินัยของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน พร้อมทั้งติดตาม รวบรวม และวิเคราะห์ผล การดำเนินการทางวินัยของหน่วยงานต้นสังกัด และมีการจัดทำรายงานความคืบหน้าการรับรายงานผล การดำเนินการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริต และประพฤตินิชอบ

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
4.2 เผยแพร่ผล การลงโทษผู้กระทำ ความผิดจากการ ทุจริตต่อสาธารณะ	เพื่อกำหนดรูปแบบ วิธีการ และช่องทาง การเปิดเผย สถิติคดีและ ผลการตัดสินลงโทษ ในคดีทุจริต เพื่อให้มี การแสดงการลงโทษ ผู้กระทำความผิดให้ถูกเปิดเผย ต่อสาธารณะ แลงลงความ ศึบหน้าในคดีที่เป็น ประเด็น/ประชาชนให้ ความสนใจ	สำนักงาน ป.ป.ท.	สร้างการรับรู้เกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการจัดทำข้อมูล สถานการณ์การร้องเรียนกล่าวหา และการรายงานผล การดำเนินการด้านคดี และการรายงานสถิติ สถานการณ์การรับเรื่องร้องเรียนหรือเรื่องกล่าวหา เจ้าหน้าที่ของรัฐ และสถิติการพิจารณาตัดสินคดี

ผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินการดำเนินงานภายใต้แผนงาน เรื่องที่ 2 การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

ผลลัพธ์จากการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 2 การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ มีแนวทางการพัฒนา คือ ป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ในกลุ่มเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และการเงิน/การคลัง ป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ในกลุ่มกระบวนงานยุติธรรม รัฐบาลมีการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างจริงจัง และการตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ผลการประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน พบว่า มีผลสำเร็จมากตามเป้าหมายของแผน โดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการด้านการเงิน มีการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวหา และการรายงานผลการดำเนินการด้านคดี รวมถึงมีการรายงานสถิติสถานการณ์การรับเรื่องร้องเรียนหรือเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ และสถิติการพิจารณาด้านคดี โดยมีคะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนงานเรื่องที่ 2 การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

ผลลัพธ์การดำเนินงาน	ค่าคะแนน ความสำเร็จ	แปลผล
1. การสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต	5.00	เกิดผลสำเร็จ มากที่สุด
2. ป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหา ผลประโยชน์ในกลุ่มเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และการเงิน/การคลัง	4.33	เกิดผลสำเร็จ มาก
3. ป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหา ผลประโยชน์ในกลุ่มกระบวนงานยุติธรรม	4.33	เกิดผลสำเร็จ มาก
4. ป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่รัฐ	4.33	เกิดผลสำเร็จ มาก
ผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผน	4.49	เกิดผลสำเร็จ มาก

จุดเด่นของการดำเนินงานโครงการ

ผลการดำเนินงานโครงการมีการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาทดลองใช้ซึ่งแสดงถึงความพยายามพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ และมีการประเมินผลและปรับปรุงฐานข้อมูลเพื่อใช้ติดตามผลการดำเนินการทางวินัยและกระบวนกรอื่น ๆ

ทำให้สามารถติดตามและปรับปรุงการปฏิบัติงานได้อย่างโปร่งใส อีกทั้งยังมีการเปิดโอกาสให้มีการทดสอบนวัตกรรมผ่าน sandbox และการผ่อนคลายหลักเกณฑ์ช่วยเพิ่มความคล่องตัวในภาครัฐกิจ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเงินตราต่างประเทศ และมีกระบวนการจัดทำข้อมูลและเผยแพร่การรายงานผลอย่างโปร่งใสในด้านการร้องเรียน กล่าวหา หรือพิจารณาคดี รวมถึงการดำเนินงานตามแนวทาง No Gift Policy

ข้อจำกัดของการดำเนินงานโครงการ

การไม่ใช้งบประมาณ ทำให้การดำเนินโครงการไม่ครอบคลุมประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

การได้รับข้อมูลที่ ต้องใช้ในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานเจ้าของข้อมูลล่าช้า

การจัดทำฐานข้อมูลและการวิเคราะห์ผลดำเนินงานอาจเผชิญกับปัญหาความซับซ้อนและความยากลำบากในการบูรณาการข้อมูลที่หลากหลาย

การปรับตัวต่อการใช้เทคโนโลยีใหม่ยังอาจเผชิญกับความเสี่ยง เช่น ข้อจำกัดทางกฎหมาย ความไม่พร้อมของบุคลากร และข้อกัังวลด้านความปลอดภัยของข้อมูล

ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

การประชาสัมพันธ์เพื่อตีแผ่และถอดบทเรียนคดีทุจริต ประพฤติมิชอบ จะทำให้ประชาชนและกลุ่มเครือข่ายทุกภาคส่วนรับรู้ และเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการทุจริตประพฤติมิชอบ อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและลด การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

6.3.3 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 3 การใช้ งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า

การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่าเป็น ประเด็นสำคัญของการทุจริตที่แหล่งข้อมูลดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ให้ความสำคัญ ในแหล่งข้อมูล EIU , WEF โดยครอบคลุมประเด็นการใช้งบประมาณ และทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า เช่น งบประมาณแผ่นดินถูกใช้ อย่างไม่เหมาะสม มีการบริหารจัดการงบประมาณที่เป็นอิสระพ้นจาก ความรับผิดชอบหรือไม่มีการใช้ทรัพยากรภาครัฐที่ไม่เหมาะสม มีหน่วยงาน ที่เป็นอิสระคอยตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐหรือไม่มีการทุจริต โดยการแปลงงบประมาณ/ใช้เงินงบประมาณเพื่อผลประโยชน์ของธุรกิจ ผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

ผลการวิเคราะห์ประเด็นคำถามจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่าข้างต้นจึงได้กำหนดเป็นแผนงานเรื่องที่ 3 การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่าประกอบด้วย 3 แนวทางการพัฒนา 11 มาตรการ ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนา : ความโปร่งใสในการจัดสรรงบประมาณ ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
1.1 การเปิดเผยข้อมูลกระบวนการ จัดสรรงบประมาณ ตามหลักสากล	มีการเปิดเผยข้อมูลกระบวนการจัดทำ งบประมาณจนถึงการอนุมัติงบประมาณ ตาม แนวทางการปฏิบัติที่ดีที่หน่วยงานด้านการคลัง ระดับสากล ได้ให้คำแนะนำไว้ตามหลักการ ประเมิน (Open Budget Index : OBI) ของ องค์กรความโปร่งใสในการะบวนการ งบประมาณ โดยความร่วมมือขององค์กร ทางด้านงบประมาณระหว่างประเทศ (International Budget Partnership : IBP มีการศึกษาศักยภาพการเปิดเผยงบประมาณ Open Budget Index หรือ OBI เพื่อเป็น เครื่องมือการประเมินตนเองในเบื้องต้นของ	สำนักงบประมาณ	มีการเปิดเผยข้อมูล กระบวนการจัดทำ งบประมาณจนถึงการอนุมัติ งบประมาณ

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
1.2 การเปิดเผย ข้อมูลรายงาน ตรวจสอบของ สถาบันตรวจสอบ สูงสุด (Supreme Audit Institution (SAI)	ประเทศไทย รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูล งบประมาณในรูปแบบไฟล์ที่สามารถนำไปใช้ ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ (Machine readable) ได้ร่วมกับข้อมูล PDF และ เชื่อมโยงกับเว็บไซต์ข้อมูลเปิดภาครัฐ www.data.go.th เปิดเผยแพร่รายงานผลการตรวจสอบหรือ Audit report และรายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปี หรือ Annual report ในเว็บไซต์ ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (https://www.audit.go.th/home) และ เว็บไซต์ฐานข้อมูลภาครัฐ (www.data.go.th) ให้เป็นปัจจุบัน และ สามารถสืบค้นย้อนหลังได้	สำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดิน	มีการรายงานผล การดำเนินงานของหน่วยงาน โดยสามารถสืบค้นย้อนหลังได้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
1.3 การยกระดับการ ดำเนินการของสำนัก งบประมาณของ รัฐสภา (Thailand Parliamentary Budget Office, Thai PBO)	- ยกระดับสำนักงานของรัฐสภา (Thailand Parliamentary Budget Office, Thai PBO) ให้เป็นหน่วยวิเคราะห์งบประมาณประจำรัฐสภาที่มีความเป็นกลาง และเป็นอิสระทางวิชาการ มีความเชี่ยวชาญ ระบบเทคโนโลยี และฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและรอบด้าน สามารถศึกษาวิเคราะห์และให้ความเห็นตามหลักวิชาการ เพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างแท้จริงและยั่งยืน รวมถึงเปิดเผยการศึกษา และให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ต่อสาธารณชน	สำนักงานงบประมาณของ รัฐสภา	มีการรายงานผล การดำเนินงานของหน่วยงาน และดำเนินการพัฒนา ศักยภาพและสมรรถ ความรู้เฉพาะด้านให้กับ บุคลากรของหน่วยงาน

2. แนวทางการพัฒนา : ความโปร่งใสในการใช้งบประมาณสาธารณะ ประกอบด้วย 5 มาตรการดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ 2567
2.1 การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการในส่วน (ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์) การจัดจ้างของส่วนราชการในระบบของกรมบัญชีกลาง เพิ่มเติม (ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์) ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e - GP)	1. เพิ่มเต็มข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการในระบบของกรมบัญชีกลาง (ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์) (Electronic Government Procurement : e - GP) ที่สำคัญและจำเป็นต่อการพิจารณา (Terms of Reference - TOR) ฯลฯ 2. ข้อมูลที่เปิดเผยในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ (Machine Readable) ร่วมกับไฟล์ PDF ตามมาตรฐานประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2563 เรื่อง มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการ	กรมบัญชีกลาง	จัดทำระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e - GP) พร้อมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง และพัฒนา ระบบ CoST ใหม่ ที่จะอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ CoST ของหน่วยงานเจ้าของโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานคลังเขต เจ้าหน้าที่ในการค้นหา

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
	อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการเข้าถึงข้อมูล และกำหนดแนวทางและมาตรฐานให้หน่วยงานของรัฐจัดสร้างหรือเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวเปิดเผยแก่ประชาชน		ติดตาม โครงการก่อสร้างที่เข้าร่วมโครงการ CoST ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
2.2 การเปิดเผยข้อมูลลงงบประมาณ รายจ่ายประจำปี และรายจ่ายเพิ่มเติม ของหน่วยงานของรัฐ ที่ได้รับการจัดสรร	เพื่อเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดเอกสารงบประมาณ รายจ่ายประจำปีหน่วยงานของรัฐให้ประชาชน ทราบตามมาตรฐานประกาศคณะกรรมการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2563 เรื่อง มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิด ภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะเพื่อ ประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการเข้าถึงข้อมูล มีการเปิดเผยในรูปแบบที่ สามารถนำไปใช้ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์	สำนัก งบประมาณ	มีช่องทางในการเผยแพร่ ฐานข้อมูลสถิติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2567 ในรูปแบบ Dashboard และ Machine Readable ผ่านเว็บไซต์ใหม่ของสำนัก งบประมาณของรัฐบาล

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
2.3 การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(Machine readable) ร่วมกับไฟล์ PDF ในเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) เพื่อเปิดเผยเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และฉบับเพิ่มเติมงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลประจำปีและที่ได้รับการจัดสรรเพิ่มเติม รวมถึงงบประมาณเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบที่สามารถนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ (Machine Readable) ร่วมกับไฟล์ PDF ตามมาตรฐานประกาศคณะกรรมการพัฒนาการรัฐบาลดิจิทัล เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2563 เรื่อง มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบ	กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ และข้อมูลเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการเปิดเผยงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจในรูปแบบสเปรดชีต word , excel ควบคู่กับ

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
	ข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลและกำหนดแนวทางและมาตรฐานให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวเปิดเผยแก่ประชาชนด้วย		สกุลไฟล์ pdf พร้อมกันในเว็บไซต์ของหน่วยงาน ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้รับทราบปัญหา/อุปสรรคในการเปิดเผยข้อมูลแล้ว
2.4 การเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดข้อมูลรายละเอียดงบประมาณและโครงการลงทุนของรัฐบาล	1. เพื่อให้มีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมรายละเอียดงบประมาณและโครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) ในส่วนที่เปิดเผยได้ ตามมาตรา 60 (3) แห่ง	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ	ประสาน หน่วยงานเจ้าของโครงการให้เปิดเผยข้อมูลที่ สามารถเปิดเผยได้ ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานเจ้าของโครงการ รวมถึงได้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
โครงการให้เอกชน เข้าร่วมในกิจการของ รัฐ (Public Private Partnership : PPP)	พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. 2562 (พ.ร.บ. การร่วมลงทุนฯ ปี 2562) ซึ่ง กำหนดให้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ลงนามใน สัญญาร่วมลงทุน ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ เปิดเผยสรุปข้อมูลโครงสร้างการลงทุนตาม พ.ร.บ. การร่วมลงทุนฯ ปี 2562 ในรูปแบบที่เข้าใจง่ายต่อ สาธารณชนให้ทราบเป็นการทั่วไป 2. มีการเปิดเผยข้อมูลการเบิกจ่ายงบลงทุนของ รัฐวิสาหกิจ		ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อนำมาเผยแพร่ไว้ใน เว็บไซต์ของ สคร.
2.5 การจัดทำระบบ การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ ป้องกันและ	มีช่องทางสำหรับเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ซึ่งเป็น ฐานข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการจัดซื้อ จัดจ้างของภาครัฐในโครงการต่าง ๆ ที่เปิดเผย เพื่อ เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามา	กรมบัญชีกลาง	อยู่ระหว่างเสนอ คณะรัฐมนตรีให้มีมติ เห็นชอบและสั่งการให้ หน่วยงานของรัฐทุกแห่งถือ

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
ปราบปรามการทุจริต การจัดซื้อจัดจ้าง ภาครัฐ	ส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ดำเนินการโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ เพื่อป้องกัน การทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างในการดำเนินโครงการได้ อย่างมีประสิทธิภาพ		ปฏิบัติในการนำ QR Code ที่ดาวน์โหลดจากระบบ จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e - GP) ไปใส่ไว้ในแผ่นป้าย แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ งานก่อสร้างทางราชการ ตามการออกแบบของ กรมโยธาธิการและผังเมือง

3. แนวทางการพัฒนา : ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ประกอบด้วย 3 มาตรการ คือ

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
3.1 ส่งเสริมให้หน่วยข้อตกลง คุณธรรม (Integrity Pact) มาใช้ กับโครงการที่เอกชนเข้าร่วม ลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership: PPP) ให้มี ผู้สังเกตการณ์ (Observer) เข้าร่วมสังเกตการณ์มากกว่าขั้นตอน ของการคัดเลือกเอกชน	เพื่อส่งเสริมให้นำข้อตกลง คุณธรรม (Integrity Pact) มาใช้ กับโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐ และเอกชน (Public Private Partnership: PPP) ให้มี ผู้สังเกตการณ์ (Observer) เข้าร่วมสังเกตการณ์มากกว่าขั้นตอนของ การคัดเลือกเอกชน	สำนักงาน คณะกรรมการ นโยบายรัฐวิสาหกิจ	โครงการร่วมลงทุนที่มี การนำข้อตกลงคุณธรรม มาใช้
3.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ เปิดเผยข้อมูลโครงการก่อสร้าง ตามแนวทางของโครงการ ความโปร่งใสในการก่อสร้าง	เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ เปิดเผยข้อมูลโครงการก่อสร้างตาม แนวทางของโครงการความโปร่งใส ก่อสร้างภาครัฐ (Infrastructure Transparency Initiative : CoST)	กรมบัญชีกลาง	มีมติพิจารณาเห็นชอบ คัดเลือกโครงการก่อสร้าง ที่เข้าร่วมโครงการ CoST ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการ ปีงบประมาณ 2567
ภาครัฐ (Infrastructure Transparency Initiative : CoST)			
3.3 การประเมินความเสี่ยง การทุจริตเชิงนโยบายในโครงการ ขนาดใหญ่	เพื่อให้มีการประเมิน วิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริตในโครงการ ของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมียัง ตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไปตาม หลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง การทุจริตเชิงนโยบายของสำนักงาน ป.ป.ท.	สำนักงาน ป.ป.ท.	มีการประเมิน วิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริตใน โครงการของหน่วยงานภาครัฐ การตรวจสอบการดำเนินงาน โครงการขนาดใหญ่ ของภาครัฐ

ผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินการดำเนินงานภายใต้แผนงาน เรื่องที่ 3 การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า

ผลลัพธ์จากการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 3 การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า มีแนวทางการพัฒนา คือ ความโปร่งใสในการจัดสรรงบประมาณ ความโปร่งใสในการใช้งบประมาณ สาธารณะ ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ผลการประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน พบว่า มีผลสำเร็จมากตามเป้าหมายของแผน โดยมีการเปิดเผยข้อมูลกระบวนการจัดทำงบประมาณจนถึงการอนุมัติงบประมาณของหน่วยงานโดยสามารถสืบค้นย้อนหลังได้ และการจัดทำระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e - GP) พร้อมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง รวมถึงการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากการดำเนินงานโครงการขนาดใหญ่ เพื่อให้สามารถนำแนวทางที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีคะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของ แผนงานเรื่องที่ 3 การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า

ผลลัพธ์การดำเนินงาน	ค่าคะแนน	แปลผล
ความสำเร็จ		
1. การสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต	3.00	เกิดผลสำเร็จ มาก

ผลลัพธ์การดำเนินงาน	ค่าคะแนน ความสำเร็จ	แปลผล
2. แนวทางในการจัดสรรงบประมาณ	3.50	เกิดผลสำเร็จ มาก
3. แนวทางในการใช้งบประมาณ	3.50	เกิดผลสำเร็จ มาก
4. การตรวจสอบการใช้งบประมาณของรัฐ	5.00	เกิดผลสำเร็จ มากที่สุด
5. การตรวจสอบการใช้ทรัพยากรของภาครัฐ	4.50	เกิดผลสำเร็จ มาก
6. ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการของรัฐ	3.50	เกิดผลสำเร็จ มาก
ผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผน	3.89	เกิดผลสำเร็จ มาก

จุดเด่นของการดำเนินงานโครงการ

มีจุดเน้นในการส่งเสริมความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลตั้งแต่กระบวนการจัดทำงบประมาณจนถึงการอนุมัติช่วยเพิ่มความโปร่งใสและเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อภาครัฐ และข้อมูลที่สามารถสืบค้นย้อนหลังได้เอื้อต่อการติดตามและตรวจสอบ และมีการพัฒนาระบบ e-GP และ CoST ใหม่ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถค้นหาและติดตามโครงการก่อสร้างได้ง่ายขึ้น และมีการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบ Machine Readable และ Dashboard ช่วยให้ประชาชนและผู้สนใจ

สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างง่ายดาย และมีระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามและตรวจสอบช่วยลดความเสี่ยงในการทุจริตและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง รวมถึงมีการเข้าถึงผ่าน QR Code บนแผ่นป้ายรายละเอียดโครงการช่วยเพิ่มความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูล

ข้อจำกัดของการดำเนินงานโครงการ

หน่วยงานเจ้าของโครงการบางแห่งยังขาดความรู้ความเข้าใจที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน

การเปิดเผยข้อมูลกระบวนการจัดทำงานงบประมาณและการอนุมัติ มีความซับซ้อนของข้อมูล เนื่องจากข้อมูลงบประมาณที่มีรายละเอียดมาก อาจทำให้ประชาชนเข้าใจยาก

หน่วยงานบางแห่งอาจยังไม่มีระบบที่เหมาะสมในการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลอย่างครบถ้วน รวมถึงบางหน่วยงานที่ขาดโครงสร้างพื้นฐานอาจไม่สามารถใช้ระบบ e-GP ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ควรจะจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม ที่ต้องดำเนินการก่อน-หลังในแต่ละปี เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายในระยะ 5 ปี และหากโครงการ/กิจกรรมใดที่ยังดำเนินการไม่สำเร็จ ต้องมีการพิจารณาถึง

เหตุปัจจัย/ข้อจำกัดที่ทำให้ไม่เกิดผลสำเร็จของการดำเนินงาน และจึงมาพิจารณาว่าจะผลักดัน/ถอด โครงการ/กิจกรรมนั้นต่อไป

6.3.4 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 4 ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต เป็นประเด็นสำคัญของการทุจริตที่แหล่งข้อมูลดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ให้ความสำคัญในแหล่งข้อมูล BF(TI) , PERC , V-DEM โดยครอบคลุมประเด็นการประเมินประสิทธิภาพภาพรวมของการแก้ไขปัญหาการทุจริต เช่น คุณให้คะแนนการคอร์รัปชันในประเทศที่คุณอาศัย /ทำงานอยู่เท่าใด การขยายตัวของการทุจริตในภาคการเมืองเป็นอย่างไร รัฐบาลประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างไร

ผลการวิเคราะห์ประเด็นคำถามจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริตข้างต้นจึงได้กำหนดเป็นแผนงานเรื่องที่ 4 ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ประกอบด้วย 3 แนวทางการพัฒนา 4 มาตรการ ดังนี้

1. แนวทางพัฒนา : การเปิดเผยข้อมูลเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพความโปร่งใสภาครัฐ ประกอบด้วย

1. มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ 2567
1.1 การปรับปรุงกฎหมายระเบียบข้อบังคับเพื่อให้มีการเปิดเผยข้อมูลเพื่อส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	เพื่อปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับให้มีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะต่าง ๆ ให้สะดวก ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย	สำนักงาน ป.ป.ช.	เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ด้านกฎหมาย) เพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยข้อมูลอิทธิพลเงินและหนี้สิน พ.ศ. 2561 พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบให้แก้ไข และได้ดำเนินการปรับปรุงร่างให้ถูกต้องตามความเห็นของสำนักกฎหมาย ซึ่งกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความเห็นชอบ และลงนามประกาศ ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2567 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 14 สิงหาคม 2567 เรียบร้อยแล้ว

2. แนวทางพัฒนา : ประชาสัมพันธ์เพิ่มการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทุกภาคส่วน ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ 2567
2.1 การประชาสัมพันธ์เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายภาคีความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ	เพื่อประชาสัมพันธ์เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายภาคีความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ	สำนักงาน ป.ป.ช.	ดำเนินการจับตามองและแจ้งเบาะแส (Watch & Voice) ความเสี่ยงต่อการทุจริต โดยเน้นประเด็น “สินบน” ทั้งการให้ทองคำความรู้ การจับตามอง แจ้งเบาะแส และการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง โดยมุ่งให้เกิดผล การดำเนินงานเชิงรุกที่มีการแจ้งเบาะแสความเสี่ยงต่อการทุจริตผ่านช่องทางของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงต่อการทุจริตเกี่ยวกับสินบน หรือพฤติการณ์ที่เข้าข่าย นอกจากนี้ยังดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ระดับพื้นที่เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้และต่อยอดผลการดำเนินงาน

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ 2567
		สำนักงาน ป.ป.ท.	สร้างเครือข่ายเชิงคุณภาพและสนับสนุนส่งเสริมผ่าน การคัดเลือกเป็นเครือข่าย PACC ด้านทุจริตต้นแบบ ในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต
		กรมประชาสัมพันธ์	ผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการต่อต้าน การทุจริตและประพฤติมิชอบผ่านสื่อของกรม ประชาสัมพันธ์
	สถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)		- เครือข่ายสร้างสังคมสุจริต เครือข่ายระดับจังหวัด และเครือข่ายระดับตำบลในพื้นที่เป้าหมาย รวมแล้ว เป็นกลไกภาคประชาชนในพื้นที่ชุมชนทางตรง ที่มี ความเข้มแข็ง มีความสามารถในการจัดการตนเอง เพื่อปกป้องและรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของ ประชาชนในพื้นที่ได้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ 2567
2.2 การพัฒนารัฐสภา แบบเปิด (Open Parliament) เพิ่ม ความโปร่งใสใน กระบวนการ นิติบัญญัติ	เพื่อมีข้อเสนอแนะ ในการเปิดเผยข้อมูล ตามมาตรฐาน Open Parliament ต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา	เผยแพร่ข้อมูลตามมาตรฐาน Open Parliament ผ่านการจัดทำระบบสารสนเทศด้านนิติบัญญัติ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนสามารถเข้าถึง ข้อมูลด้านกระบวนการนิติบัญญัติได้ รวมทั้งจัดทำ รายงานการวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และ การเผยแพร่บทความวิชาการต่าง ๆ อาทิ แนวโน้ม เศรษฐกิจไทย ปี 2567 – 2568 การบริหารจัดการ อุทกภัยในประเทศไทย : บทเรียนจากอดีต ความท้าทาย ปัจจุบันและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับอนาคต เป็นต้น

3. แนวทางพัฒนา : การสร้างและพัฒนาวัตรมเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประกอบด้วย 1 มาตรการ ดังนี้

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ 2567
พัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต	ศึกษาพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งระบบ กลไก มาตรการ แนวทาง หรือวิธีการ ในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต	สถาบันพระปกเกล้า	- ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะของรัฐ พ.ศ. 2567 เพื่อนำผลการสำรวจมาเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาการจัดการบริหารการสาธารณะให้มีคุณภาพ - ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความต่อเนื่องแก่เยาวชน โดยผลการดำเนินโครงการส่งผลให้เยาวชนมีความรู้เกี่ยวกับความสะอาดตรงเพิ่มขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียน - จัดทำรายงานความก้าวหน้างานวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพความรวดเร็วด้วยระบบปัญญาประดิษฐ์ในกระบวนการลงทะเบียนและตรวจสอบค่ากล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรการ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงานโครงการปีงบประมาณ 2567
			- จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการยื่นเรื่องร้องเรียนเพื่อการตรวจสอบ จริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและบุคคลในวงงานรัฐสภา
	สำนักงานปป.ช.		รายงานผลสำรวจการรับรู้การทุจริตในประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พร้อมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชนในวันต่อต้านการทุจริตสากล เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดโครงการ/กิจกรรม หรือแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้

ผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินการดำเนินงานภายใต้แผนงาน เรื่องที่ 4 ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

ผลลัพธ์จากการดำเนินงานภายใต้แผนงานเรื่องที่ 4 ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต มีแนวทางการพัฒนา คือ การเปิดเผยข้อมูลเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพความโปร่งใสภาครัฐ ประชาสัมพันธ์เพิ่มการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทุกภาคส่วน การสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. 2561 การสร้างเครือข่ายเชิงคุณภาพและสนับสนุนส่งเสริมการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต และการเผยแพร่ข้อมูลตามมาตรฐาน Open Parliament เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เพื่อการติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐได้ โดยมีคะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของ แผนงานเรื่องที่ 4 ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

ผลลัพธ์การดำเนินงาน	ค่าคะแนน ความสำเร็จ	แปลผล
1. การสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมเพื่อยกระดับ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต	3.78	เกิดผลสำเร็จ มาก

ผลลัพธ์การดำเนินงาน	ค่าคะแนน ความสำเร็จ	แปลผล
2. การจัดทำ แก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้าน การทุจริต	2.71	เกิดผลสำเร็จ ปานกลาง
3. การเปิดเผยข้อมูลเพื่อเสริมสร้าง ประสิทธิภาพความโปร่งใสภาครัฐ	3.77	เกิดผลสำเร็จ มาก
4. การประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วม ของเครือข่ายทุกภาคส่วน	4.14	เกิดผลสำเร็จ มาก
ผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผน	3.60	เกิดผลสำเร็จ มาก

จุดเด่นของการดำเนินงานโครงการ

การประเมินการรับรู้เรื่องทุจริต และประเมินทัศนคติต่อ
การทุจริตในภาพรวมระดับประเทศ เป็นการดำเนินการเก็บข้อมูลตาม
กระบวนการทางสถิติโดยหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ คือสำนักงานสถิติแห่งชาติ
รวมถึงโครงการภายใต้แผนฯ เป็นโครงการที่มุ่งเน้นให้เยาวชนและ
ข้าราชการตระหนักถึงการทุจริตที่เกิดขึ้นในองค์กรภาครัฐของไทย
ซึ่งสามารถปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตสำนึกที่ดีไม่กระทำการที่จะส่งผลให้เกิด
การทุจริตในอนาคต

นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงประกาศและกระบวนการยื่นบัญชี
ทรัพย์สินและหนี้สินให้สอดคล้องกับข้อกฎหมายและบริบทปัจจุบันของ
ประเทศและเพิ่มความชัดเจนในการบังคับใช้และการตรวจสอบ และมี

การพัฒนาระบบ Watch & Voice เพิ่มช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับสินบนและความเสี่ยงต่อการทุจริต และมีการดำเนินโครงการป้องกันและต่อต้านการทุจริตโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนและองค์กรชุมชน ซึ่งแนวทางสำคัญคือการยกระดับบทบาทของเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรชุมชน ในการป้องกันการทุจริต จากเดิมที่ประชาชนเป็นเพียงกลุ่มเป้าหมายที่เข้าไปมีส่วนร่วม นำไปสู่การให้เป็นกลไกหลักที่สามารถขับเคลื่อนงานเฝ้าระวังและป้องกันการทุจริตในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพปลอดภัย โดยมีหน่วยงานภาครัฐเป็นผู้สนับสนุนตามกิจกรรมหลักของภาคประชาชนที่นำไปสู่การสร้างสังคมสุจริตไปพร้อม ๆ กับการต่อต้านการทุจริต

ข้อจำกัดของการดำเนินงานโครงการ

กระบวนการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินยังอาจซับซ้อนสำหรับบางกลุ่มเป้าหมาย ทำให้เกิดความล่าช้าหรือข้อผิดพลาด และการดำเนินการตามประกาศใหม่อาจต้องใช้เวลาในการปรับตัวของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสร้างการรับรู้เรื่องการแจ้งเบาะแสและการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงยังอาจเข้าถึงได้ไม่ทั่วถึงในพื้นที่ห่างไกลและความเข้าใจในระบบ Watch & Voice อาจยังจำกัดในบางกลุ่ม ทำให้การแจ้งเบาะแสหรือการมีส่วนร่วมยังไม่เต็มที่

ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ควรมีการจัดทำคู่มือหรือการฝึกอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบใหม่และข้อกำหนดทางกฎหมาย และเพิ่มช่องทางการสื่อสาร โดยใช้สื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดียเพื่อขยายการรับรู้ในวงกว้าง โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนและพื้นที่ชนบท รวมถึงเพิ่มการประเมินและปรับปรุงในการดำเนินโครงการ โดยมีการจัดเก็บข้อเสนอแนะจากเครือข่ายและประชาชนเพื่อนำมาปรับปรุงโครงการในระยะยาว

6.3.5 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานประเด็นสำคัญ เร่งด่วน (Quick Win) เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 2 ประเด็น ดังนี้

1) การขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนเป็นภาครัฐระบบเปิด (Open Government)

โดยเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินการต่อเนื่องจาก Quick Win ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ในประเด็นที่ 4 การเปิดเผยข้อมูล กระบวนการจัดสรรงบประมาณตามหลักสากล โดยมีหน่วยงานขับเคลื่อนหลัก คือ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และกระทรวงมหาดไทย ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มุ่งเน้นการขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนเป็นภาครัฐระบบเปิด

(Open Government) ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของความโปร่งใสที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ โดยจะนำร่องในส่วนการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบสากลหรือรูปแบบที่เครื่องสามารถอ่านได้ (Machine Readable)

โดยเริ่มจากการนำข้อมูลไปพัฒนาบริการและนวัตกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในด้านต่าง ๆ สนับสนุนการสร้างรัฐบาลแบบเปิด (Open Government) โดยเปิดเผยทั้งในรูปแบบสกุลไฟล์ pdf และรูปแบบ Structured data ที่เครื่องสามารถอ่านได้ (Machine Readable) โดยนำร่องที่การดำเนินการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะครอบคลุมการเปิดเผยงบประมาณ ดังนี้

- (1) งบประมาณรายจ่ายตามข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (2) งบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3) ข้อมูลเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการดำเนินงาน

1. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น) ได้มีหนังสือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีและเพิ่มเติมขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ และข้อมูลเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบไฟล์ Word , Excel ควบคู่กับสกุลไฟล์ pdf ทั้ง 3 รูปแบบพร้อมกันในเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว

2. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น) ได้มีหนังสือขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่ได้รับการจัดสรรทั้งในรูปแบบสกุลไฟล์ Word , Excel ควบคู่กับสกุลไฟล์ PDF ทั้ง 3 รูปแบบ พร้อมกันในเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัญหาอุปสรรค

1. ข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบปัญหาว่า เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำในโปรแกรมสำหรับการปฏิบัติงานด้านการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบ e-LAAS โดยร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติดังกล่าวจะออกมาเป็นรูปแบบสกุลไฟล์ pdf ซึ่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวมีเนื้อหาจำนวนมาก หากจะต้องแปลงสกุลไฟล์เป็นสกุลไฟล์ Word , Excel จะทำให้ข้อความตกหล่นคลาดเคลื่อนไปจากสกุลไฟล์ pdf ได้ ดังนั้นทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ/

กิจกรรมแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตดังกล่าวได้

2. การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบนเว็บไซต์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวนั้นเห็นว่าเนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งใช้เทคนิคการพัฒนาเว็บไซต์ที่แตกต่างกันตามภารกิจและความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างเว็บไซต์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกรณีเช่นนี้จะต้องเป็นการพัฒนาระบบกลางที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลด้วย API กับ www.data.go.th และเว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยรองรับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมสามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีความพร้อมให้ติดตั้งลิงค์บนเว็บไซต์ ทั้งนี้ สำหรับงบประมาณรายจ่ายที่ใช้ในการดำเนินการนั้นขึ้นอยู่กับขอบเขตของงาน และการประมาณการค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์การจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่สำนักงานประมาณกำหนด

ข้อเสนอแนะ

ควรรายงานสภาพปัญหาให้สำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อนำไปทบทวนกิจกรรมที่สอดคล้องกับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการต่อไป

2) การขับเคลื่อนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ

การยกระดับค่าคะแนน CPI ไม่ใช่แค่การปราบปรามหรือป้องกันการทุจริตแต่เพียงเท่านั้น หากแต่ต้องมีการพัฒนาระบบราชการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเพื่อเพิ่มความโปร่งใส และอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ ซึ่งนักลงทุนและชาวต่างชาติเป็นเป้าหมายสำคัญในการเพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีต่อระบบราชการไทย จึงควรเร่งดำเนินการยกระดับศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ (ศบช.) ของสำนักงาน ป.ป.ท. ในการรับเรื่องร้องเรียนและดำเนินการใด ๆ เพื่อนำไปสู่การแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐนั้น ๆ ให้ทราบถึงปัญหาของระบบราชการนั้น ๆ และนำไปสู่การแก้ไขได้สำเร็จ

ผลการดำเนินงาน

มีการศึกษาและแก้ไขปัญหาโดยมีการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการศึกษาขั้นตอนและสาเหตุปัญหาในพื้นที่ เช่น สำนักงานที่ดินจังหวัด ดำเนินตรวจคนเข้าเมือง ฯลฯ เพื่อบรรณรวมข้อมูลและแก้ไขปัญหา และมีการสอบถามข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยส่งหนังสือสอบถามและติดตามผลจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมการปกครอง และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เกี่ยวกับแนวทางป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มีการพัฒนาระบบบริการและติดตามการทำงานโดยปรับปรุงแบบประเมินผลการบริการภาครัฐที่เน้นการสร้างโปร่งใสและเป็นธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาการบริการสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ และพัฒนาระบบรับเรื่องร้องเรียนในการเชื่อมโยงช่องทางรับเรื่องร้องเรียน เช่น ระบบ คอตช., PCMS ศรร., Traffy Fondue และปรับปรุงการทำงานของ ศบช. ให้ตอบสนองต่อปัญหาได้รวดเร็วขึ้น

นอกจากนี้มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรโดยจัดโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญในด้านการรับเรื่องร้องเรียนและอำนวยความสะดวกแก่ชาวต่างชาติ โครงการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและความร่วมมือกับภาคธุรกิจ และฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงาน รวมทั้งมีข้อเสนอการพัฒนาศักยภาพแบบกลุ่ม (Strategy-Based) เสนอทุนฝึกอบรมทั้งในประเทศและการพัฒนาเจ้าหน้าที่ในส่วนกลางและพื้นที่

การสร้างความร่วมมือและนวัตกรรมในการพัฒนาองค์ความรู้และกลไกขับเคลื่อนแบบ OSS โดยประสานงานกับภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาเพื่อยกระดับการบริการสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติในพื้นที่เป้าหมาย และมีพิธีลงนามข้อตกลงระหว่างสำนักงาน ป.ป.ท. และ SIRDI ของมหาวิทยาลัยรังสิต เพื่อขับเคลื่อนธรรมาภิบาลและการบริการภาครัฐ รวมทั้งมีการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของนักลงทุนและภาคธุรกิจในการป้องกันการทุจริต เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพ

การบริการภาครัฐ ลดปัญหาทุจริต และสร้างความเชื่อมั่นในกลไกการแก้ไขปัญหาของรัฐ

ปัญหาอุปสรรค

- หน่วยงานภาครัฐให้ข้อมูลที่ไม่ตรงกัน และขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานเพื่ออำนวยความสะดวกในกรณีดังกล่าว ตลอดจนขาดการเชื่อมโยงข้อมูลกันระหว่างหน่วยงาน ทำให้เกิดช่องว่างและทำให้เกิดปัญหาความเดือดร้อน

- หน่วยงานภาครัฐขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานด้านการอำนวยความสะดวก และการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต

- ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานเจ้าของเรื่องหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

- จัดประชุมเพื่อบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ โดยให้ ศบข. เป็นเจ้าภาพในการประสานงานและจัดประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันในประเด็นการเชื่อมโยงข้อมูลสถานะแห่งครอบครัว โดยพัฒนาและปรับปรุงระบบข้อมูลให้สามารถตรวจสอบสถานะครอบครัวได้แบบ Real Time ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มความถูกต้องและรวดเร็ว และจัดทำคู่มือประชาชน ที่ชัดเจน

และเข้าใจง่ายสำหรับประชาชนที่ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูลฐานะแห่งครอบครัว (กรณีสมรสกับชาวต่างชาติ) เพื่อให้กระบวนการดำเนินงานเป็นมาตรฐานเดียวกันระหว่างหน่วยงาน

- พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่และเพิ่มองค์ความรู้ โดยจัดอบรม เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติมีการจัดทำ Case Study เปรียบเทียบการดำเนินงานของหน่วยงานในและต่างประเทศ เพื่อศึกษากระบวนการที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำมาประยุกต์ใช้

- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการนักลงทุนและชาวต่างชาติ เช่น ระบบ E-payment มาประยุกต์ใช้ในการชำระค่าธรรมเนียมและการให้บริการอื่น ๆ ของภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ

7. ข้อเสนอแนะทาง/มาตรการ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการยกระดับค่า CPI ของประเทศไทยสู่การปฏิบัติในระยะต่อไป

การยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ จำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในประเด็น Quick Win ที่ต้องเร่งดำเนินการ ได้แก่ การขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนเป็นภาครัฐระบบเปิด (Open Government)

และการขับเคลื่อนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ นอกจากนี้ยังต้องมีการพัฒนากลไกการป้องกันการทุจริตในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทั้งการป้องกันการติดสินบน การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า และการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต คณะที่ปรึกษาฯ มีข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผน 18 ประการ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการยกระดับค่า CPI ของประเทศไทยสู่การปฏิบัติในระยะต่อไป ดังนี้

1) พัฒนาโครงการภายใต้แผนการดำเนินงานให้เป็นโครงการที่ตรงกับข้อคำถามจากแหล่งประเมินโดยตรง เพื่อให้ผลกระทบจากการดำเนินงาน สามารถนำไปสู่การยกระดับค่าคะแนนดัชนีการทุจริตได้โดยตรง ดังนี้

(1) แหล่งข้อมูล Bertelsmann Stiftung Transformation Index 2024 (BTI) โครงการที่สามารถยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้ อาทิ โครงการปรับปรุงประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน โดยเพิ่มกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเปิดเผยข้อมูลบัญชีทรัพย์สินหนี้สิน เช่น รองหัวหน้าส่วนราชการ รองผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่รัฐผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (อาทิ เจ้าพนักงานที่ดิน นายช่างโยธา ฯลฯ) และมีระยะเวลาเปิดเผยที่ไม่จำกัด รวมทั้งมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับการเสียภาษี ภงด. 91 ควรมีระบบในการ

จัดเก็บและเปิดเผยในรูปแบบ Machin Readable และสามารถนำไปสู่ การตรวจสอบ การฟ้องร้องหรือการลงโทษผู้กระทำความผิดในกรณีร้ายแรง ผิดปกติได้

(2) แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Service (EIU) โครงการที่สามารถยกระดับค่าคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริตได้ อาทิ โครงการจัดทำข้อมูลเอกสารงบประมาณ ฉบับประชาชน ในรูปแบบไฟล์ที่สามารถนำไปใช้ประมวลผลด้วย คอมพิวเตอร์ (Machine readable) และเชื่อมโยงกับเว็บไซต์ข้อมูลเปิด ภาครัฐ www.data.go.th ที่ดำเนินงานโดยสำนักงบประมาณ และโครงการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณงบประมาณรายจ่ายตาม ข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินงาน โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งตามจุดมุ่งหมาย ของโครงการเป็นการเปิดเผยข้อมูลการใช้งานงบประมาณของหน่วยงาน ภาครัฐที่หากสามารถส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานสามารถเปิดเผยข้อมูล การใช้จ่ายงบประมาณผ่านรูปแบบและช่องทางที่ทั้งบุคลากรภายใน และบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูล และสามารถตรวจสอบข้อมูล ได้ง่าย จะเป็นช่องทางที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและ ติดตามการใช้งานงบประมาณและลดความเสี่ยงในการทุจริตได้

(3) แหล่งข้อมูล Global Insight Country Risk Ratings (GI) โครงการที่สามารถยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้ อาทิ แผนเพิ่มประสิทธิภาพการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment)

ที่ดำเนินงานโดยกรมศุลกากร ซึ่งการปรับปรุงขั้นตอนเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร เพื่อให้การประกอบธุรกิจได้ง่าย เกิดความสะดวก รวดเร็ว และลดการใช้ดุลยพินิจในการดำเนินงาน อีกทั้งการดำเนินโครงการยังมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนการให้บริการ ที่จะนำไปสู่การลดความเสี่ยงที่บุคคลหรือบริษัทจะต้องจ่ายสินบน หรือพฤติกรรมการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางธุรกิจได้

(4) แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey (IMD) แหล่งข้อมูล The PRS Group International Country Risk Guide (PRS) หรือแหล่งข้อมูล World Economic Forum Executive Opinion Survey (WEF) โครงการที่สามารถยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้ อาทิ การขยายผลการให้บริการภาครัฐแบบเสร็จครบวงจร หรือ One Stop Service ในกลุ่มหน่วยงาน/กระบวนการที่มีอำนาจในการอนุมัติ อนุญาตให้ครอบคลุม เพื่อลดการเผชิญหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน เป็นการป้องกันเพื่อตัดช่องทางที่อาจนำไปสู่การให้สินบนที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออก/การจัดการสาธารณูปโภค/การจ่ายภาษีประจำปี/การทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างกับภาครัฐ/การพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการเมื่อสามารถดำเนินโครงการได้ครอบคลุมการให้บริการภาครัฐอย่างครบวงจรได้อย่างแท้จริง เช่น กรมที่ดิน กรมศุลกากร กรมการขนส่งทางบก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

(5) แหล่งข้อมูล Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence (PERC) แหล่งข้อมูล World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey 2023 (WJP) และแหล่งข้อมูล Varieties of Democracy (V-Dem) โครงการที่สามารถยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้ อาทิ โครงการเสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมที่โปร่งใส โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจคดีความทางารเมือง และลดระยะเวลาการตัดสินใจคดีการทุจริตโดยใช้กระบวนการยุติธรรมทางเลือก (Alternative Justice) ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพกับประชาชนและให้เป็นธรรมในทางกฎหมายหรือแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งแก่บุคคล โดยใช้รูปแบบวิธีการที่แตกต่างจากระบบยุติธรรมกระแสหลัก

นอกจากนี้ควรมีโครงการเกี่ยวกับเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานของรัฐบาล สภาผู้แทนราษฎรด้านกระบวนการนิติบัญญัติตามมาตรฐาน Open Parliament ต่อหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนที่ดำเนินงานโดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นช่องทางที่หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านกระบวนการนิติบัญญัติของรัฐบาล สภาผู้แทนราษฎรตามมาตรฐาน Open Parliament เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานและลดความเสี่ยงในการทุจริตได้ และขยายผลการดำเนินงานตาม Open Parliament สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

2) การยกระดับการบริการภาครัฐสู่ระบบเปิด (Open Government) การขับเคลื่อนแผนในประเด็นนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน โดยมีสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็นผู้วางมาตรฐานกลางด้านข้อมูล กรมบัญชีกลางดูแลระบบการจัดซื้อจัดจ้าง สำนักงานปรมาณพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำร่องการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในกระบวนการใช้จ่ายภาครัฐและการจัดซื้อจัดจ้างก่อนเป็นลำดับแรก และควรจัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการข้อมูลภาครัฐที่มีผู้แทนจากหน่วยงานหลักและผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน เพื่อกำหนดมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และวางแผนการพัฒนาระบบในระยะ 3 - 5 ปี

3) การปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การขับเคลื่อนต้องดำเนินการโดยกรมบัญชีกลางเป็นหลัก ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานตรวจสอบอื่น ๆ ในการพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีระบบป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ คือนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง (E-Procurement) โดยพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์กลางให้เป็นระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่รวมศูนย์ เช่น “e-GP” (Government Procurement System) ที่ใช้งานง่าย ครอบคลุมทุกขั้นตอนตั้งแต่ประกาศจัดซื้อจนถึงการติดตามผล

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ควรขยายผลการดำเนินการ ข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ให้องค์กรภาคประชาสังคมและ สื่อมวลชนมีบทบาทในการติดตามตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยเฉพาะในโครงการขนาดใหญ่เพิ่มขึ้น

4) การยกระดับมาตรฐานการให้บริการแก่นักลงทุนและ ชาวต่างชาติ ต้องมีการบูรณาการการทำงานระหว่างสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง การต่างประเทศ และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในการพัฒนาระบบ การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ สถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษา ควรมีบทบาทในการศึกษาวิจัยและเสนอแนะแนวทางการปรับปรุง ระบบการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

หอการค้าร่วมต่างประเทศในประเทศไทย (JFCCT) และ สมาคมธุรกิจต่างชาติ ควรมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเพื่อ ปรับปรุงคุณภาพการให้บริการและป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์

5) การพัฒนาระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่ง หน้าที่ การขับเคลื่อนในประเด็นนี้ต้องมีการบูรณาการระหว่างองค์กร ตรวจสอบอิสระ โดยมีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ตรวจสอบด้านการเงินและการใช้จ่ายงบประมาณ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ดูแลเรื่องการใช้อำนาจโดยมิชอบ และสำนักงาน ป.ป.ช. รับผิดชอบ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและการขัดกันแห่งผลประโยชน์

คณะกรรมการการของรัฐสภาควรมีบทบาทเชิงรุกในการตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร โดยได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและการวิเคราะห์จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย สภาวิชาชีพบัญชีและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทยควรมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานการตรวจสอบภายในและการควบคุมภายในของหน่วยงานภาครัฐ

6) การส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจ การขับเคลื่อนต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และสำนักงาน ก.ล.ต. ในการกำหนดมาตรฐานธรรมาภิบาลสำหรับภาคเอกชน โดยเฉพาะบริษัทจดทะเบียนและบริษัทที่ทำธุรกิจกับภาครัฐ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) และแนวร่วมต่อต้านคอร์รัปชันของภาคเอกชนไทย (CAC) ควรขยายการรับรองมาตรฐานการต่อต้านการทุจริตให้ครอบคลุมธุรกิจทุกขนาด สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ควรส่งเสริมให้สมาชิกนำมาตรฐาน ISO 37001 มาใช้ในการพัฒนาระบบป้องกันการติดสินบน

7) การพัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การขับเคลื่อนควรดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับกรมบัญชีกลางและสำนักงานประมาณในการพัฒนาระบบการประเมิน

ความเสี่ยงการทุจริตในโครงการภาครัฐ โดยเฉพาะโครงการที่มีวงเงินสูง หรือมีความเสี่ยงสูง สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลควรพัฒนาระบบ วิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อตรวจจับรูปแบบ ที่อาจเป็นการทุจริต โดยเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ สถาบันการศึกษาและศูนย์วิจัยควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาโมเดล การวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการเรียนรู้ ของเครื่อง (Machine Learning)

8) การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม การขับเคลื่อนควรนำโดยองค์กรภาคประชาสังคม เช่น องค์กรต่อต้าน คอรัปชัน (ประเทศไทย) มูลนิธิองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. ในการพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังการทุจริต สถาบันพระปกเกล้าและ สถาบันการศึกษาควรมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้และ การฝึกอบรมให้กับภาคประชาสังคมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการติดตาม ตรวจสอบการทุจริต นอกจากนี้แล้วสื่อมวลชนควรได้รับการส่งเสริม ให้ทำหน้าที่ตรวจสอบและรายงานข่าวการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมีช่องทางการเข้าถึงข้อมูล ที่เหมาะสม

9) การพัฒนาระบบการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส การขับเคลื่อนต้องบูรณาการการทำงานระหว่างกระทรวงกลาโหม กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) สำนักงาน

ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองทัพไทย ในการพัฒนาระบบการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแสที่มีประสิทธิภาพ สภานายความควรมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย แก่พยานและผู้แจ้งเบาะแส รวมถึงการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความเหมาะสม องค์กรภาคประชาสังคมควรมีบทบาทในการติดตาม และประเมินผลการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

10) การยกระดับการบูรณาการข้อมูลด้านยึดอายัดทรัพย์สิน (Asset Recovery) ระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย การขับเคลื่อนต้องเน้นการประสานงานระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ปปง. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการทุจริตและอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ โดยมีสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้ประสานการดำเนินคดี กรมศุลกากร กรมสรรพากร และธนาคารแห่งประเทศไทยควรพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลธุรกรรมที่มีความเสี่ยง โดยใช้เทคโนโลยี Blockchain เพื่อความปลอดภัยและน่าเชื่อถือของข้อมูล สมาคมธนาคารไทยและผู้ให้บริการทางการเงินควรร่วมมือในการพัฒนาระบบตรวจจับธุรกรรมที่ผิดปกติและการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

11) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การขับเคลื่อนต้องดำเนินการโดยสำนักงาน ก.พ. ร่วมกับสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต และสถาบันการศึกษาชั้นนำ ในการพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมที่ทันสมัย สำนักงาน ก.พ.ร. ควรกำหนดให้การพัฒนา ศักยภาพด้านการป้องกันการทุจริตเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดการพัฒน องค์กร (PMQA) เพื่อกระตุ้นให้ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญ สถาบัน ส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และสถาบันการศึกษาควรร่วม พัฒนานองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการป้องกันการทุจริต รวมถึงการ ถ่ายทอดแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างหน่วยงาน

12) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ การขับเคลื่อน ควรนำโดยกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. และ สำนักงาน ป.ป.ช. ในการพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรต่อต้าน การทุจริตในต่างประเทศ โดยเฉพาะในภูมิภาคอาเซียน สำนักงาน ปปง. ควรเพิ่มความร่วมมือกับหน่วยข่าวกรองทางการเงินของ ต่างประเทศในการติดตามทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริต สำนักงาน อัยการสูงสุดควรพัฒนาความร่วมมือด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและ การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในคดีทุจริตกับต่างประเทศให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น

13) การพัฒนากลไกการตรวจสอบการใช้งบประมาณภาครัฐ การขับเคลื่อนต้องเน้นการบูรณาการระหว่างสำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดิน (สตง.) สำนักงบประมาณ และกรมบัญชีกลาง ในการพัฒนา ระบบการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณแบบ Real-time โดยเชื่อมโยง กับระบบ GFMS และระบบ e-GP สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติควรมีบทบาทในการประเมินความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณในโครงการขนาดใหญ่ โดยร่วมมือกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย สำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliamentary Budget Office) ควรได้รับการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สามารถวิเคราะห์งบประมาณและให้ข้อมูลแก่สมาชิกรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

14) การยกระดับความโปร่งใสในการบริหารงานท้องถิ่น การขับเคลื่อนควรนำโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. และกรมบัญชีกลาง ในการพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้าและวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น ควรร่วมกันพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารและบุคลากรท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาคมสันนิบาตเทศบาล และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานอย่างโปร่งใสระหว่างสมาชิก

15) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อความโปร่งใส การขับเคลื่อนต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงาน ก.พ.ร. ในการพัฒนาแพลตฟอร์มกลางสำหรับการเปิดเผยข้อมูลและการให้บริการประชาชน มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยด้านเทคโนโลยี

ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมและระบบ AI สำหรับการตรวจจับและป้องกันการทุจริต สมาคมผู้ใช้ดิจิทัลไทยและสมาคมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทยควรร่วมพัฒนาซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันที่ช่วยในการตรวจสอบและรายงานการทุจริต

16) การส่งเสริมบทบาทสื่อมวลชนในการตรวจสอบการทุจริต การขับเคลื่อนควรดำเนินการโดยสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ร่วมกับองค์กรสื่อต่าง ๆ ในการพัฒนาศักยภาพนักข่าวด้านการสืบสวนการทุจริต สถาบันสื่อมวลชน เช่น สถาบันอิศรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย และสถาบันการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ควรร่วมกันพัฒนาหลักสูตรการทำข่าวเชิงสืบสวนด้านการทุจริต องค์กรวิชาชีพสื่อควรร่วมมือกับองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันในการสร้างเครือข่ายนักข่าวต่อต้านคอร์รัปชัน และ การให้รางวัลผลงานข่าวที่มีคุณภาพ

17) การยกระดับมาตรการป้องกันการทุจริตในโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ การขับเคลื่อนต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และสำนักงานงบประมาณ ในการพัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงและการติดตามโครงการขนาดใหญ่ กรมบัญชีกลางควรขยายการใช้ข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) และโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (CoST) ให้ครอบคลุมโครงการที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป โดยร่วมมือกับองค์กร

ต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) และสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย

สภาวิศวกร สถาสถาปนิก และสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย
ควรร่วมกันพัฒนามาตรฐานและแนวปฏิบัติในการควบคุมและ
ตรวจสอบโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่

18) การเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจต่างประเทศ
การขับเคลื่อนควรนำโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
(BOI) ร่วมกับหอการค้าร่วมต่างประเทศในประเทศไทย (JFCCT) และ
สภาธุรกิจตลาดทุนไทย ในการพัฒนามาตรการส่งเสริมการลงทุน
ที่โปร่งใส สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและสภาอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทยควรร่วมมือกับองค์กรธุรกิจระหว่างประเทศในการ
แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีด้านการป้องกันการทุจริต สำนักงาน ก.ล.ต.
และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรพัฒนามาตรฐานการกำกับ
ดูแลกิจการที่ดีให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่น
ให้กับนักลงทุนต่างประเทศ

ทั้งนี้ ข้อเสนอทั้ง 18 ประการ ต้องได้รับการติดตามและ
ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยสำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ
ของคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.)
ควรจัดให้มีการรายงานความก้าวหน้าต่อคณะรัฐมนตรีทุก 6 เดือน
และมีการทบทวนปรับปรุงมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์
ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูงของทุกหน่วยงาน และการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอ ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และเทคโนโลยี รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ในการร่วมกันป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

**สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.น.)**

สถานที่ติดต่อ: 99 หมู่ 4 อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค
ถนนแจ้งวัฒนะตำบลคลองเกลือ
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

โทรศัพท์: 02 502 6670-80 ต่อ 1512 หรือ 1514

อีเมล: innovation@pacc.go.th